Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 48204
U.S.A.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Le plus gros et le plus vieux journal Lithuanien au Canada.

The oldest and biggest Lithuanian newspaper in Canada.

Seniausias tautines demokratines minties savaitrastis Kanadoje.

NR. 33/957/ RUGSĖJIS-SEPTEMBRE-SEPTEMBER 1 DIENA * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

SVEIKINAME XI-OS LIETUVIŲ DIENO DALYVIUS!

Amerikos astronautai, 8-nias dienas sukesi aplink žemę, sekmadienį, rugpiūčio 29 dieną laimingai nusileido ir labai patenkinti atlikę didelį uždavinį, abu šypsosi: dešinėje Gordon Cooper, viduryje Charles Conrad ir kairėje jų gydytojas Dr. Charles Berry, kuris jų kelionėje jiems nurodinėjo kaip valgyti ir kokius vaistus kada reikia priimti. Bet visi laimingi užbaigę ligšiol didžiausią erdvių kelionę.

Šis komitetas suruošė Lietuvių Dieną. Iš k.į d.: A. Šetkus, T. B. Mikalauskas, KLB ir šio k-to pirm. Juozas Alonderis, A. Švažas; stovi: J. Šarapnickas, J. Girevičius, St. Kukta, J. Grigas, Pt. Balsas. Foto K. Bogušis.

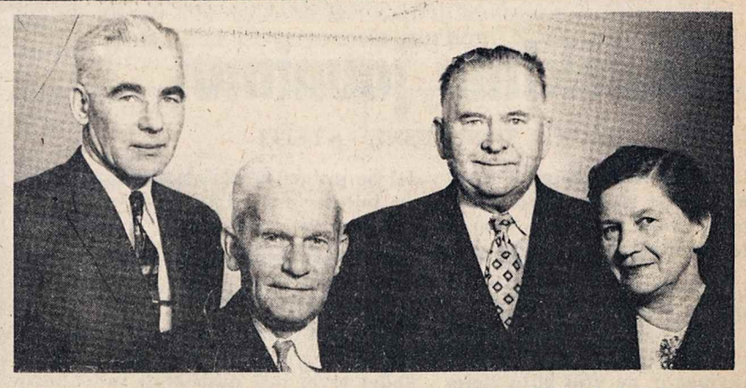

VLIKo Tautos Fondo komitetas Kanadoje. Iš kairės: P. Dagilis, pirm. V. Vaidotas, Dr. M. Anysas, p. Matusevičiūtė

OPTIMIZMU PAŽYMĖTA SAVAITĖ

Praėjusi savaitė sukūrė optimizmo viltis.

Optimizmu vainikuota Amerikos kosmonautų aštuonių dienų kelionė aplink Žemės rutulį erdve laivu Gemine V.

Optimizmu skaidrėja ir karas Vietname, kuriam baigti paskutiniais laikais sutelkta daug pastangų.

AMERIKOS KOSMONAUTŲ ŽYGIS Į ERDVES

ištesėjo laiko planus, nors neištesėjo planų programos tokiu mastu, koks buvo numatas.

Įdomu, kad astronautai buvo gerai pasiruošę visai programai, tačiau tam tikslui nebuvo tobuliau paruošta mechanika, kuri jau prieš išskrendant kosmonautams buvo sutrikusi. Jeigu tas sutrikimas lengvai pataisytas buvo skrimdejimui dar esant žemėje, tai erdvėje jau nebuvo įmanoma trūkumus pašalinti. Vis dėlto ir tai, kas šiuo žygiu į erdves atsiekta, yra didelė nuostaba. Tai šių nuostabių laikų

TIKROVINĖ PASAKA,

toli pralenkusi Jules Verne fantazijas. Du Amerikos vyrai aštuonias dienas išgyveno beorėse erdvėse ir laimingai sugrįžo į išanksto nužymėtą vietą. Netrumpas žmogaus pastangų kelias nuo Leonardo da Vinči laikų, stengiantis nugalėti Žemės traukos jėgą, bet per tūkstantį su viršum metų jau išsiveržta į viršorines erdves ir tolimesnėms perspektyvoms nėra ribų.

TAIKOS KLAUSIMAS INDOKINIJOJE

pagaliau, atrodo, pajudėjo iš kietoko užsispyrimo taško. Daug padaryta gerų pastangų, bet ne tas nulemia komunistų pakrypimą į taikos derybas. Didysis veiksnys yra JAV ir Pietų Vietnamo kariniai veiksmai, ypač bombardavimai iš lėktuvų, kurie griauna pasipriešinimą, nors jis dar labai stiprus.

VIETKONGAS DAR OFENZYVOJE,

jis dar daugiau puola negu ginasi. Jis bus sukalbamas tiktai tada, kai turės tiktai ginti.

Vis dėlto Vietkongas jau gerokai palūžęs. Kai anksčiau nei šešėlio sutikimo tartis neduodavo į visus pasiūlymus ir paraginimus, tai dabar jau pradeda kalbėti, nors sąlygas stato dar nepriimtinas.

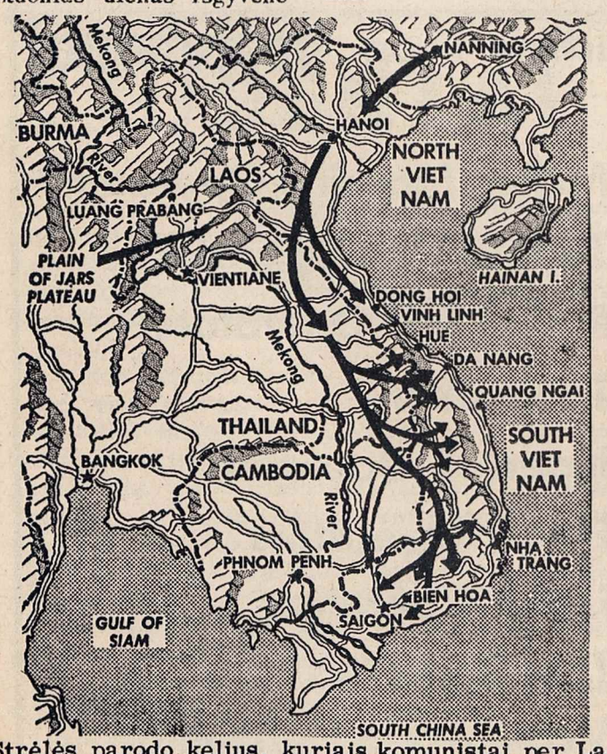

Strėlės parodo kelius, kuriais komunistai per Laosą siunčia karinę pagalbą Vietkongo partizanam Pietų Vietname.

ŽINIOS TRUMPAI

● Gemini V, kuriuo skrido Kuperis su Gordonu, po 8-ių dienų nusileido į Atlanto vandenyną tarp Bermudų ir Floridos, padaręs 120 apsisukimų aplink žemę. Gemini VI bus paleistas spalio mėn. Jo paleidimą pakviesti stebėti Rusijos mokslininkai.

● Irane pasireiškė kalieros epidemija. Yra mirčių.

o Indija su Pakistanu kariauja dėl Kašmiro. Yra žmonių mirčių.

● Frankfurte a/Main užbaigta 20 mėnesių užsitęsusi Aušvico nusikaltėlių byla. Teismas paskyrė, Vakarų spaudos nuomone, pernelyg lengvas nusikaltėliams bausmes, po kelius metus kalėjimo.

● JAV prezidentas įsakė paruošti kosminės laboratorijos iškėlimo į erdves planus 1968 metais, pagreitinus darbą visais metais.

● Singapūre susektas komunistų sąmokslas išžudyti vyriausybę ir pasigrobti valdžią. Perversmo organizatoriai apmokyti Indonezijoje.

KITOS NAUJIENOS

● Nasser susitarė su Faizalu baigti karą Jemene.

● Nasser Maskvoje tarėsi su Brežnevu, Kosyginu ir Mikojanu dėl karo paliaubų Indokinijoje. Po to Nasser nuvyko pas Tito.

FEISAL & NASSER (1964)

GREECE'S TSIRIMOKOS negavo parlamento pasitikėjimo.

SUKARNO & CHEN YI

Indonezijos prez. Sukarno oir raud. Kinijos užsienio reik. min. sąmokslauja prieš demokratijas.

KAS NAUJA KANADOJE

OTAVON SUVAŽIUOS PARLAMENTARAI

Rugsėjo 6-17 dienomis Kanados sostinėje susirenka tarp parlamentinės sąjungos nariai. Tikimasi, kad suvažiuos apie 800 delegatų iš įvairių valstybių. Dalyvaus per nesusipratimą ir Rusijos "parlamentarai", tur būt Paleckis. Vyriausiu kalbėtoju bus JTO gen. sekrt. U. Thant. Posėdžiuose bus naudojamos prancūzų, anglų, ispanų, rusų ir japonų kalbos.

Dienotvarkėje - rasistinis klausimas. Kolonializmas užmirštamas?

KANADOS ŠIAURĖS KLAUSIMAS

Kanados šiaurė dar neturi aiškios administracinės formos. Ji vadinama Šiaures - vakarų teritorija. Premjerų susirinkime Winnipege Kvebeko ir Ontario pirmininkai pareikalavo provincijų sritis pratęsti iki Hudsono įlankos, tos teritorijos sąskaiton.

Dabar Cembridge Bay draugija Šiaurės - vakarų teritorijoje įteikė federalinei vyriausybei memorandumą, kuriuo siūlo tuojau toje teritorijoje paskirti rinkimus ir iš jos sukurti naują provinciją.

PASIRODĖ MIEGO LIGA

Albertos ir Saskačevano provincijose pasireiškė miego liga. Pirmiausia miego liga susirgo arkliai. Po to pradėjo sirgti ir žmonės. Reginoje yra ta liga mirusių. Miego ligą platina moskitai.

o Ties Bourlemak žemės gręžiniai parodė gana didelį procentingumą uoloje sidabro, dėl ko susirūpinta eksploatacija.

● Ontario provincijos vyriausybė užplanavo platų kelią, kuris provinciją kirs iš šiaurės į pietus, iki JAV sienos ir eis per Three River miestą.

● Oslo buvo susirinkę Skandinavijos valstybių - Švedijos, Norvegijos, Danijos, Suomijos ir Islandijos - užs. reik. ministeriai ir aptarė atominius ir kt. reikalus.

● Genevoje posėdžiauja Jungtinių Tautų komisija, kuri svarsto žmonių prieauglio klausimą. Kasmet priauga 57 milionai žmonių, bet maisto gamyba nevyksta tokiu tempu, todėl visu rimtumu iškyla gimdymų kontrolės klausimas.

● Meksikoje Pietų Amerikos valstybių susirinkime Kuba atsisakė remti reikalavimą neleisti plisti atominiams ginklams.

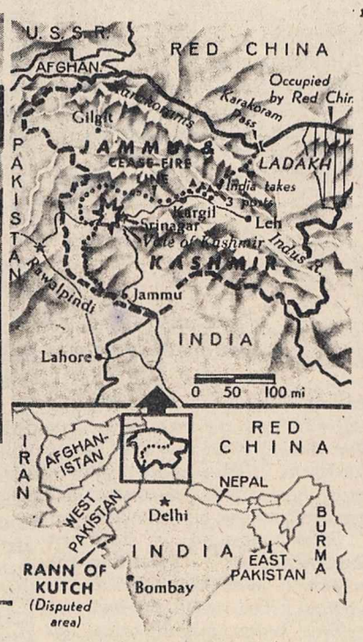

PLANUOJAMA REFORMUOTI SOVIETŲ ŽEMĖS ŪKĮ

Rugpiūčio 8 d. Maskvos dienraštyje "Komsomolskaja Pravda" paskelbti sumanymai, kurie, jei būtų įvykdyti, iš pagrindų keistų sovietinės žemės ūkio struktūros pagrindus. Laikraštyje pasiūlyta sovchozus /vad. tarybinius ūkius/ suskaldyti į mažesnius vienetus, o šiuose sava atsakomybe ir bent trejus metus dirbtų vis tie patys žemdirbiai. Vienetą sudarytų keturi - šeši žemdirbiai. Tariams, kad tuo būtų suprastinta administracija. Jei tokios reformos būtų įgyvendintos, būtų galima kalbėti apie kolchozų ir individualaus ūkio suplakimą. Esą, pagal autorių, Altajaus sovchozo direktorių V. Suliną, pagal jo planą Kazachstane jau buvę vykusių bandymų. Pagal iš Maskvos gautas žinias, šiuo metu Sovietų Sąjungoje yra 9000 sovchozų ir 39.500 kolchozų.

E.

OKUPACIJA... "ŠIRDŽIAI ĮSAKANT"...

Lietuvoje paminėta Vilniuje leidžiamo dienraščio rusų kalba "sovetskaja Litva" 25 metų sukaktis. "Komuniste" P. Gelbakas pažymi, kad "Sov. Litva", ypač daug "pasitarnavo tiems darbininkams, inžinieriams, specialistams, kurie, širdžiai įsakant, atvažiavo iš brolišku respublikų dirbti į Lietuvą"...

BALTIJOS VALSTYBIŲ REIKALAS JAV SENATE

Sen. Th. J. Dodd su devyniais senatoriais rugpiūčio 23 pateikė rezoliuciją, kurioje JAV prezidentas raginamas "imtis visų priemonių iškelti Baltijos valstybių klausimą Jungtinėse Tautose ir skatinti Jungtines Tautas reikalauti iš Sovietų Sąjungos, kad 1/ ji atitrauktų kariuomenę, agentus, kolonistus ir savo kontrolę iš Lietuvos, Latvijos bei Estijos; kad 2/ gražintų visus Baltijos valstybių tremtinius iš Sibiro, kalėjimų ir vergų darbo stovyklų Sovietų Sąjungoje".

Taip pat:

1/ Prezidentas turėtų pareikalauti iš visų žemėlapių leidėjų, kad visuose Europos žemėlapiuose, kurie spausdinami Jungtinėse Valstybėse, Lietuva, Latvija ir Estija būtų parodytos kaip nepriklausomos valstybės;

2/ apsisprendimo teisė turėtų būti grąžinta Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautom ir įvyksyta laisvais rinkimais Jungtinių Tautų priežiūroje;

3/ tautų apsisprendimo teisė turėtų būti padaryta pirmuoju Jungtinių Tautų politiniu siekimu ir turėtų būti pritaikyta visom tautom, kurios yra dabar Sovietų komunizmo pavergtos, vykdant laisvus rinkimus Jungtinių Tautų priežiėroje".

LITUANUS KLAUSIMAS

JAV. LB. CV-bos rimtai svarstytas "Lituanus" žurnalo prašymas padėti sutelkti pinigų specialiam "Lithuanus" numeriui išleisti. Šiame numeryje būtų nušviesta Lietuvių tautos padėtis vergijoje ir kova dėl laisvės atgavimo. Ieškomi būdai, kaip šį svarbų užsimojimą paremti.

LAIŠKAS IŠ KALIFORNIJOS

NEGRUS LOS ANGELEJE APVALDŽIUS

Neramumų rajonuose Los Angelėje nugrus saugo 1,200 karių ir policija. Galima sakyti ramu, neskaitant vieno - kito peršaunamo, areštuomo. Sulaikytas vienas jaunas bevagiantis negras apsiverkė iš piktumo.

Paskutinėmis dienomis policijai einant iš buto į butą ir negrų rajonuose stropiai ieškant pavogtų daiktų, kai kurie juos išnešę palieka gatvėse, šaligatviuose.

Negrai nesijaučia pralaimėję. Smarkieji taip burnoja: Kitą kartą sukilę staiga užimsime bankus, taupymo įstaigas. Turėdami šimtus milijonų dolerių savo rankose žinosime, kaip tvarkytis...

VICE PREZIDENTAS

Rugpiūčio 19 d. Washington, D.C. kalbėdamas JAV viceprezidentas Hubert H. Humphrey pareiškė: "Negrai yra ant ekonominės krizės briaunos, kadangi jie stokoja profesinio pasiruošimo ir išsilavinimo, pageidaujamo šių laikų darbdaviams. Automatizacija, techniškoji vadovybė, klientų perkamųjų dalykų keitimas mažina nekvalifikuotų darbininkų ir pusiau kvalifikuotų darbininkų skaičių ir paklausą. Darbams ieškoma atitinkamų specialistų, vadovų, žinančiųjų imamą darbą. Dauguma negrų ir kai kurios mažumų grupės yra prastai pasiruošusios šiems reikalavimams."

Viceprezidento kalbos Baltusuose Rūmuose klausėsi apie 450 direktorių, darbo imonėms vadovaujančių, dvasininkų ir kitų įtakingų asmenų, turinčių plačius ryšius su darbininkais, darbo imonėmis. Piliečių įstatymų VII skyriuje, iš 1964 metų, yra paragrafas, draudžiantis diskriminaciją darbo ieškantiems rasės, lyties ar religijos atveju. JAV-ių vyriausybė žiūri ir stengiasi, kad tas įstatymas nebūtų pažeistas ar sulaužytas. Tačiau darbui, našumui reikia gerų specialistų.

"Mes turime parūpinti papildomas mokyklas darbo specialybių paruošimui ir lavynimui. Neturintieji praktiškų profesijų turi būti papildomai apmokomi iki įgys naudingą grofesiją, tinkančią rytojaus darbo paklausai", - užbaigė viceprezidentas.

Lengva pasakyti. Daugelis negrų nenori mokytis. Jie kur kas noriau laidokauja, gyvena iš pašalpų.

Ta proga paklaustina: ar visi lietuviai, dar ne perseni, turi deramas profesijas? Ar jų neturintieji pagalvoja, kas gali būti rytoj ar už metų, jei jį atleistų iš darbo?

Dėl Kalifornijos negrų: ką tik paskelbta, kad

Nukelta į 8 psl.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinima! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Padėkime jaunimui

KURTI TOBULESNĘ ATEITĮ

Atostogos pasibaigė ir prasidėjo darbo metai. Ypač mokiniams, kuriems dabar kreipiamas ypatingas dėmesys.

Kasmet šioje vietoje pasakoma apie mokslą, mokymą ir mokymąsi. O šiemet ypač reikia pasakyti, nors tas pasakymas ir ne visu būtų išgirstas.

Atsižvelkime į tą reiškinį, kad gyvename laikus, kada nacionalizmas ypatingai iškelia mas, kurstomas ir net panaudojamas piktam. Dėl to tenka labai rimtai skaitytis su faktu, kad Kanada jeigu ligšiol buvo dvikalbė valstybė, tai nuo šiol ji tikriausiai bus ne tiktai dvikalbė, bet ir dvikultūrė — anglų ir prancūzų. Dvi kalbos anglų ir prancūzų — bus būtinos žmonėms, kurie norės reikštis Kanados gyvenime, kurie norės būti valstybės tarnautojais, įvairiais specialistais, profesionalais, reikštis ekonominiame gyvenime, mene, literatūroje.

Dabar jau matome, kaip jautriai prancūzai reaguoja į anglų kalbos vyravimą, ir reikalauja lygių teisių prancūzų kalbai. Ir tas eina ne tiktai Kvebeko provincijoje, bet ir per visą Kanadą. Šis sąjūdis, — tikrai galima pasakyti, — ne silpnės, bet didės ir plėsis. Prancūzai lygias teises pasirįžo iškovoti visoje Kanadoje, ir jie tą iškovos, nes nenorėdami, kad Kvebekas išsiskirtų iš Kanados į savarankišką valstybę, sutiks, kad prancūzų kalba ir kultūra lygiomis su anglų, būtų respektuojama visoje Kanadoje. Šita reikia įvertinti visu rimtumu.

Savaime suprantama, kad anglų kalbos bei kultūros, kuri labai įsigalėjusi ir visu savo svoriu veikia masinį žmogų, įtaka vyraus Kanadoje, bet ir prancūzų kalba gaus didesnį respektą, didesnes teises, — todėl be prancūzų kalbos negalima bus išsiversti. Tą mums reikia labai gerai įsidėmėti.

Nebūtų prasminga skriausti savo vaikus, kad jie tiktai vieną anglų kalbą išmoktų ir paskiau turėtų didelio vargo ir net patogumų gyvenime ir darbe. Todėl tėvai turi nusistatyti savo vaikus būtinai išmokyti abiejų valstybinių kalbų — anglų ir prancūzų.

Kaip praktiškiau tą atsiekti? Praktika parodė, kad anglų kalbos visi vaikai labai lengvai išmoksta. Todėl patartina vaikus leisti į prancūzų kalbos pradžios mokyklą, o į aukštesnę mokyklą — jau į anglų. Tada mokiniai mokės abi kalbas ir bus gerai pasiruošę Kanados gyvenimui. Kas šiemet šito nepadarė, tegul padaro sekančiais metais. Jau išaugę vaikai už tai bus tėvams labai dėkingi.

Bet mes esame lietuviai. Mūsų tautinė pareiga ir garbė reikalauja, kad mūsų vaikai mokėtų savo tėvų kalbą. Tam tikslui pirmoji ir pagrindinė mokykla — šeima, Tėvai. Jų pareiga savo vaikus išmokyti kalbėti lietuviškai. Be to, tėvams padeda veikiančios šeštadieninės m-los. Čia irgi praktika parodė, kad tie vaikai, kurie lanko šeštadienines mokyklas, yra daugiau išsilavinę ir geriau mokosi ir kitose mokyklose. Tai visi tėvai lietuviai būtinai turi savo vaikus siųsti į lietuviškas mokyklas, kuriose jie gaus ne tiktai lietuviškųjų žinių ir kalbos pagilinimą, bet ir aukštesnį išsilavinimą. Vaikai patys gali to nesuprasti ir net priešintis, bet gi tėvai turi tą suprasti ir įpareigoti vaikus. Ne vaikai, bet tėvai turi nulemti savo vaikų darbus ir ateitį. Tėvai atsakingi už savo vaikų išauklėjimą ir išmokslinimą.

J. Kardelis.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Po atostogų atnaujinamas Nepriklausomos Lietuvos Mašinų Fondo vajus. Visiems būsime dėkingi, kas šį fondą parems bet kokiu įnašu. Tačiau, kas įneša 100 dolerių, laikraštį gauna nemokamai, kas reiškia, kad tuo būdu gaunama 5% divide do.

Čia skelbiami nauji įnašai:

Dr. Malkus Edmundas, Seaforth, Ont.	10.00
Girdzijauskas Izidorius, Toronto	10.00
A. Tamošiūnas, Elks, Alberta	5.00
Janulaitis Jonas, Chicago	10.00
Viso gauta	35.00
Mašinų Fonde ligšiol buvo	12,924.00
Naujai gauta įnašų	35.00
Dabar Mašinų Fonde yra	12,959.00

Visiems NL Mašinų Fondo vajaus rėmėjams esame nuoširdžiausiai dėkingi ir visiems būsime dėkingi, kas šį fondą parems. NL.

Laiškai Redakcijai

Esu labai dėkingas visiems tautiečiams, kurie padėjo man paruošti "Mūsų Lietuvos" I ir II tomus, prisiųsdami medžiagos, nuotraukų. Šiuo metu baigiu ruošti spaudai šios knygos III tomą, kuris apims Šiaulių aps. ir Sūduvos vietoves Trūksta šių vietovių nuotraukų: Juodiekiai, Lygumai, Gaščiūnai, Stačiūnai, Sideriai, Polekelė, Pakapė, Žarėnai - Latveliai, Gardai, Skardupiai, Patašinė, Mindaugai, Šeštokai, Igliškeliai, Igliauska, Gudeliai, Naujoji Ūta, Višakio Rūda, Sasnava, Patilčiai, Rumbonys, Krokialaukis, Riečiai, Pilviškiai, Lankeliškiai, Gražiškiai, Žalioji, Didvyžiai, Bagotoji, Alksninė, Sutkai, Lekėčiai, Z. Panemunė, Jankai, Slavikai, Paluobiai, Plokščiai, Paežerėliai, Ilguva ir kt.

Nuotraukų motyvai gali būti įvairūs: bendrieji miestelių - bažnytkaimių vaizdai, svarbesnieji pastatai /paminklai, bažnyčios, mokyklos/, upės, ežerai, piliakalniai, organizacinė veikla, etnografinės nuotraukos ir kt

Jei kas iš skaitytojų tokių nuotraukų turėtų ar galėtų kur gauti, prašomi neatsisakyti paskolinti, prisiunčiant jas paštu. Gautieji originalai bus saugomi ir grąžinami. Asmenys, galį suteikti apie Sūduvos ir Žemaitijos vietoves kurių nors žinių, taip pat prašomi atsiliepti. Rašyti:

Bronius Kviklys,
5747 So. Campbell Ave.,
Chicago, ILL. 60629,
U.S.A.

Gerald Brooke, 27, britų mokslininkas, kurį rusai nudaudė už antisovietinę propagandą, kai jis kaip turistas buvo Maskvoje. Tai taip "saugu" yra vykti sovietija.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

LA COMMUNAUTÉ LITHUANIENNE DU CANADA • THE LITHUANIAN CANADIAN COMMUNITY

VIENUOLIKTAJAI KANADOS LIETUVIŲ DIENAI

Vienuoliktoji Kanados Lietuvių Diena šiais metais įvyksta St. Catharines, Ont. Pagal nusistovėjusią tradiciją Kanados Lietuvių Dienos įvyksta Darbo Dienos ilgojo savaitgalio metu. Tokiu būdu š. m. rugsėjo mėn. 4-6 d.d. Kanados Lietuviai rinksis kartu su svečiais iš Amerikos pademonstruoti savo vieningumą. Šiuo kriepiamės į Jus prašydami paraginti savo Apylinkės tautiečius kuo skaitlingiausiai dalyvauti Kanados Lietuvių metinėje šventėje. Tolimesnių Apylinkių tautiečiai, kuriems nebus įmanoma šioje šventėje dalyvauti, yra prašomi nors savo solidarumą parodyti pasiunčiant sveikinimus šventės dalyviams ir rengėjams. Tuo būdu nors ir toli būdami kartu visi jungsimės į vendrą šeima, kurios nariais esame visi.

St. Catharines Apylinkės lietuviai daug darbo įdėjo ruošdamiesi Vienuoliktąjai Lietuvių Dienai. Programa labai įdomi ir gera, o St. Catharines lietuviai nuoširdūs ir pasiruošę visus pasitikti. Taigi visi, kam tik sąlygos leidžia, pasukime į St. Catharines įvykstančią Vienuoliktąją Kanados Lietuvių Dieną Darbo Dienos savaitgalio metu.

Dr. P. Lukoševičius
Krašto V-bos Pirmininkas
Iz. Mališka
Sekretorius

RUOŠKIMĖS KANADOS JAUNIMO KONGRESUI

Praktika parodė, kad vienos šventės jau mums nebepakanka, nes per vieną savaitgalį sunku taip sugrupuoti programą, kad būtų galima kuo daugiau iš tokios šventės turėti naudos. Šių metų Padėkos Dienos savaitgalio metu Kanados Lietuvių Jaunimas turės savo Jaunimo Dienas - Kongresą Toronte. Kaikam gal atrodys, kad vos keturių savaitčių bėgyje turėti dvi šventes yra neįmanoma, o gal ir kenksminga. Kanados Lietuvių B. Taryba šį reikalą nuodugniai apsvarstė ir priejo prie išvados, kad dvi šventes galima ir reikia ruošti, nes daug dalykų sunku aprėpti Lietuvių Dienose, kurios yra daugiau mūsų vieningumo ir solidarumo demonstracijos, Lietuviškasis jaunimas turi daug dalykų, kuriuos jie norėtų panagrinėti nuodugniau prie jų sustojant ilgesniam laikui. Viena tiktai turėtų būti visiems aišku, kad toks dviejų švenčių ruošimas jokiu būdu Kanados lietuvių neskaldo į senimą ir jaunimą, bet priešingai, duoda progos daug ryškiau pasireikšti įtraukiant daug didesnį būrį Dienų dalyvių, tiek pačios programos paruošime, tiek kituose darbuose. Tegu nelieka nė vieno, kuris pasitenkintų tik viena iš tų švenčių: jos abi labai svarbios ir jose dalyvavimas būtinas.

Dr. P. Lukoševičius
Krašto V-bos Pirmininkas
Iz. Mališka
Sekretorius

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

ATVYKUSI IŠ LIETUVOS PASAKOJA

Liepos 27 d. iš Kauno per Maskvą, Amsterdamą, Londoną, Montrealį ir Torontą į Sault Ste. Marie, Ont. Kanadoje atvyko tautietė Marijona ŠVILPIENĖ. Kelionė lėktuvu vykusi labai greitai ir sėkmingai, tik Maskvoje dėl įvairių priežasčių reikėjo laukti net tris savaites. Maskva, atvykusios žodžiais, yra labai gražus miestas. Puikūs, švarūs viešbučiai su labai geru patarnavimu ir geru maistu. Viešbutyje kambarys su 2 lovomis kaštuoja po 1 rublį 30 kapeikų lova, o kambaryje su 4 lovomis po 1 rublį lova. Maskvoje labai didelis judėjimas automobiliais, iš kurių aiškiai išsiskiria importuoti iš Šiaurės Amerikos. Didžiulės žmonių minios lanko Lenino mauzoliejų. Kaune, Vilniuje ir Kaliningrade pilna rusų ir žydų.

Persikėlimui į Kanadą dokumentus jau 1960-tų metų sausio mėn. išrūpino atvykusiosios vyras, keliolika metų šiame mieste gyvenąs ir vietos "Algomos" plieno fabrike dirbąs tautietis Balys ŠVILPA.

Pasikalbėjimas su atvykusia tautiete užtruko kelias valandas, tačiau dėl savaime suprantamų priežasčių/ Lietuvoj pasiliko atvykusios sūnus ir duktė/čia bus patiekiama tik mažesnė viso pasikalbėjimo dalis.

Balys Švilpa, Kauno geležinkelio stoties tarnautojas, su savo šeima išsiskyrė prieš 24 metus, 1941 m. birželio mėn. 9 d., kada jis išvyko į Birštono sanatoriją, o 1941 m. birželio mėn. 14 d. Marijona ŠVILPIENĖ su sūnumi ir dukra išvyko į Sovietų Sąjungos tolimąją šiaurę. Išgyvenę vienerius metus ALTAJAUS krašte, prie OBĖS upės, kur teko dirbti kolchoze, ŠVILPŲ šeima buvo perkelta į JAKUTIJOS sritį, kur išgyveno 19 metų. Labai savaimingas yra Jakutijos klimatas bei gyvenimo sąlygos. Vasara, nuo gegužės 22 d. ligi liepos 22 d. nėra nakties, o žiemą nuo lapkričio m. 22 d. ligi sausio 22 d. nėra dienos, tačiau netamsu, nes dangus nušviečiamas įspūdingomis šiaurės pašvaistėmis.

Švilpų šeimai teko dirbti valstybinei DALSTROY organizacijai, kuri apima statybą ir žvejybą. Pradėjo dirbti žvejyboje, o vėliau sūnus ir duktė gavo darbus statybos dept. raštinėje.

Norėdama pritraukti naujakurių, sovietų valdžia mokėjo neblogus atlyginumus, kuriuos laikui bėgant visi gerino pridėdami kas pusė metų po 100 rublių, o ištarnavus 5 metus pasidaryda vo dviguba alga. Štai, pavyzdžiui, duktės, kaipo vyresnės buhaltėrės alga 1960-tais metais nuo 1700 rublių/senais rubliais/pakilo iki 3400 rublių. Pradžioje žmonės čia gyvendavo palapinėse po kokią 30 žmonių ir jurtose po 10-20 žmonių.

Jurta, tai savotiškas iš kartelių/storų lazdų/, vėlenų ir samanų pastatytas pastatas, kuris apšildomas iš bačkos padarytu pečium, pastatytu jurtos viduryje.

Daug lietuvaičių, norėdamos pagerinti savo padėtį, ištekėdavo už rusų, mongolų ir jakutų, kurie net eidavo per palapines ir jurtas klausinėdami, ar nėra norinčių ištekėti moterų. Ištekėjo ir Švilpų dukra, tačiau prieš tai jos būsimas vyras išmoko lietuviškai kalbėti.

Maisto kainos Jakutijoje /senais rubliais/tokios: 10 kiaušinių-50 rublių. Kiaulienos kilogramas-50 rublių. Juodos duonos kepalas -50 kapeikų, o baltos duonos 1 kg.-1 rubl. 20 kap. Sviesto kg. - 25 rubliai. Vatinukė-švarkelis 18-28 rubliai. Vyriški batai-300 rublių, moteriški batai -270 rublių. Laikui bėgant visi reikalai vis taisėsi ir gerėjo. Prieš išvažiuodami atgal į Lietuvą, Švilpai gyveno Jakutske valdiniame bute iš 2-jų kambarių ir virtuvės, mokėdami /naujais rubliais/po 8 rublius į mėnesį, įskaitant šviesą ir vandenį.

(Bus daugiau) J. Skardis.

Netikėtai mirus visuomenininkui
INŽ. KAZIMIERUI KRIŠČIUKAIČIUI,
nuoširdžia užuojautą reiškiame
VELIONIO ŠEIMAI
PONAMS AIDOMAIČIAMS MONTREALYJE, PONAMS ANDRIUŠIAMS IR PONAMS VILENIŠKIAMS BOSTONE
IR VISIEMS ARTIMIESIEMS
E. ir J. Kardeliai.

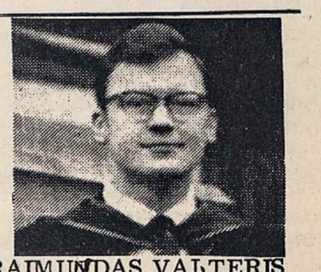

RAIMUNDAS VALTERIS profesoriaus dr. Valterio ir solistės p. Valterienės sūnus Bristolio universitete Londone baigė odontologijos mokslus.

LIETUVIAI VEIKIA VISUR

VOKIETIJOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugpiūčio 7-8 d.d. Vasario 16 Gimnazijos sodyboje įvyko Vokietijos lietuvių suvažiavimas. Iš įvairių Vak. Vokietijos vietų, įvairiomis susisiekimo priemonėmis, buvo atvykę iki 800 lietuvių. Buvo ir iš kitų Vak. Europos kraštų - Belgijos, Olandijos, Šveicarijos, Prancūzijos ir kt. Susirinkusiems tarė žodį Vokietijos Kr. Valdybos pirm. kapt. J. Valiūnas.

Suvažiavimo proga Vasario 16 Gimnazijoje įvyko Vokietijos Liet. Bendruomenės apylinkių pirmininkų ir ryšininkų prie paskirų Fed. Vokietijos kraštų vyriausybių susirinkimas. Dalyvavo 21 asmuo. Padaryti pranešimai apie apylinkių veiklą, ieškota būdų plėsti veiklą.

E.

15 METŲ ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Rugpiūčio 8 d. Argentinos Lietuvių Bendruomenė paminėjo savo 15 m. įsisteigimo sukaktį. Ta proga Buenos Aires įvyko sukaktuvinis minėjimas - iškilmingas aktas, meninė dalis /suvaidintas J. Derenčiaus 3 veiksmų veikalas "Knygnešio duktė"/.

Apie Argent. Bendruomenę rašydamas "Laikas" /nr. 365/ pažymėjo, kad per 15 m. toji Bendruomenė stengėsi visur priminti Lietuvai daromas skriaudas, apie lietuvio teisę laisvai tvarkytis, gyventi ir apie ateinančių kartų išlikimą savai tautai.

E.

NAUJAI ĮGYTIEJI DAKTARATAI LIETUVOJE

Vilniaus universiteto darbuotojai gavo mokslų daktaro laipsnius. Trys jų -medikai, tai Maskvoje daktaro laipsnį įgijęs doc. Viktoras Micelmacheris, Medicinos fakulteto terapijos katedros vedėjas doc. Jonas Misiūra ir Medicinos fakulteto doc. Augustas Pronskus, Filologijos mokslų daktaro laipsnį įgijo doc. Jurgis Lebedys Pagaliau penktasis daktaras doc. Konstantinas Navickas paminėtas itin teigiamai, nes jo disertacija palietusi Sovietų S-gos vaidmenį, ginant "lietuvių tautos gyvybinius nacionalinius interesus 1917-1940 m. "Tai esąs didelis naujojo daktaro nuopelnas, nes jis išryškinęs, su "kokia meile Lietuvos liaudis žiūrėjo į Tarybų Sąjungą..."/kokia disertacijos mokslinė vertė,- kitas klausimas - E./.

SAUGUS, TEISINGAS PAJAMŲ INVESTAVIMAS
KAPITALAS IR PALŪKANOS
BESĄLYGINAI GARANTUOTOS

5 1/2 %

GARANTUOTI INVESTAVIMO PAŽYMĖJIMAI
3, 4 ar 5 metai 5½% 1 ar 2 metai 5%
6 iki 10 metų 5¼%.
Teirautis: 875-2800
Eastern & Chartered Trust Company
625 Dorchester Blvd. West
Montreal.
TARNAUJA KANADAI VIRŠ 70 METŲ

Canadian Vickers Ltd.
Machine Shop pasiūlymai

- Milling Machine Operators
- Turret Lathe Operators
- Radial Drill Operators
- Toolmakers
- Ingersoll Operators
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Tool Designers
- Vertical and Horizontal Boring Mill Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS APRŪPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office
4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

Ką rašo kiti

KŪRYBINIU KELIU

"Mūsų Pastoge" rašo:

„Kiekvieno išeivio padėtis yra visados tragiška. Lygiai tokios tragiškos yra ir išeivių susikurtos bendruomenės. Dar sunkiau toms bendruomenėms, kurios, palaikydamos svetimame krašte savo tautinės kultūros tęstinumą, dar nevengia ir politinio momento — kelti ir priminti ir savo kilmės nelaimėn patekusių kraštų padėtį. Tada vietiniai į tokius ateivius žiūri su nepasitikėjimu, kaip į jų gyvą organizmą patekusį svetimą kūną. Kaikur tokios bendruomenės persekiojamos, ,akivaizdžiai išskiriamos, jų politiniai demaršai dažniausiai palieka be pasekmių.

Savo tautiniam ir net bendruomeniniam gyvastingumui užtikrinti svetimame krašte tėra vienas kelias — kultūrinis, kūrybinis kelias, būtent kelias, pareikalaująs milžiniškų pastangų nes jis turįs kiekvienu atveju būti kaip nors pranašesnis, originalesnis už vietinių kūrybine pastangas.

Taip, per kūrybą, nesvarbu, ar ji būtų kolektyvinė (senų tautos kultūros turtų reprodukcija), ar individualinė, ji palieka vienintėlis kelias ne tik užsitikrinti sau tautinį pripažinimą, bet ir sužadinti gyvą tautinę ambiciją ateinančioj kartoj, dėl kurios mes tiek daug sielojamės."

Kanada iš tolo

V. ČIŽIŪNAS

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ, LIETUVIŲ DIENOS IR JAUNIMO KONGRESAS

Kanados lietuvių visuomeninį gyvenimą stengiuosi bent paviršutiniškai pažinti - sekdamas "Nepriklausomos Lietuvos" skiltis ir žinias, skelbiamas "Pasaulio Lietuvyje". Per ilgesnį, jau tuzino metų siekiantį, laiką susidariau iš minėtų ir visų kitų prieinamų šaltinių vaizdą /gal tik įspūdį?/, kad Kanados lietuvių visuomeninė veikla turi geresnę, nes žymiai paprastesnę, atramą pačioje tenykštėje lietuvių visuomenėje, negu tokia pat veikla mūsų JAV lietuviškoje išeivijoje. Kanadoje gana greitai L. Bendruomenės idėja įsikūnijo tikrovėje, nes ten buvo žymiai mažiau senų draugijų - draugijėlių su savo tradicijomis, kokios jos bebūtų. Nebuvo smulkių "rūgštapienių klubų", nebuvo ir ypatingo susiskaldymo ideologiniais pagrindais /išskyrus nelaimingus maskolbernius/. Po kaikurio svyravimo laikotarpio, Kanados lietuvių visuomenė jau atrodo susigyvenusi su L.B-nės idėja ir uždaviniais. L.B. apylinkės jau yra tapusios pagrindiniais lietuviškos veiklos židiniais beveik visame krašte. Gal dar tų apylinkių tinklas nėra pakankamai išplitęs, tačiau kliūčių iš pačios visuomenės pusės joms steigtis gal būt ir nėra.

Suprantama, kad ir Kanadoje L.B-nės augimas ir stiprėjimas yra, kaip ir visur kitur, sąlygojamas vienos pačių svarbiausių tautinių dorybių - vienybės. Tačiau vienybė turi reikštis ne žodžjais, bet veiksmais. Šie gi atsiranda, kai protas ir jausmai atranda bendrą kelią į bendrą veiklą. Juo yra savitvarda ir susiklausymas. Skaitydamas žinias iš Kanados lietuvių gyvenimo, atrasdavau ir labai nelinksmų reiškinių. Jų tarpe įsidėmėtinas užsispyrimas ir atsisakymas jieškoti kompromiso. Iš to rasdavosi sieksniniai rašiniai iš paskirų vietovių su "išsiaiškinimais", atsikirtimais ir puolimais. Laikraščiui iš to tebuvo tik skilčių eikvojimas, o tolimam skaitytojui gaištis ir apmaudas dėl tuštoko burnų aušinimo.

Tačiau kai prieiname principinius dalykus ir klausimus, kurie ir plačiai visuomenei gali teikti pamokymų ir pagalbos, diskusijos neplinta ir gilyn nevisada nueina. Kartais užtinki labai įdomų balsą, kuris turėtų sukelti tiek smulkesnių, "laiškinių", atsiliepimų /jų mūsų spaudoje labai trūksta/, tiek ir platesnių nagrinėjimų straipsnių pavidalais. Tuo būtų žymiai prisidėta mūsų spaudos pagyvinimui, atsirastų ir gyvesnis ryšys tarp redakcijų ir skaitytojų. Deja, šios rūšies minčių komunikacija dar per žalia mūsų spaudoje.

Ko galima pavydėti kanadiškiams tautiečiams, tai jų rengiamų Kanados Lietuvių Dienų. Jos beveik visos pavyksta gerai. Tų švenčių metu tautiečiai kasmet pabendrauja, iškiliau pergyvena savo kultūrinius laimėjimus ir tuo lyg sustiprėja dvasioje, tuo pačių įtraukdami ir savo jaunimą į masinę tautinės dvasios manifestaciją. Rodosi, kad visos tokios šventės palieka ir regimą įvykio ženklą, leidinį, tartum ir visos Kanados lietuvių metraštį. To taip pat galėtume mes, JAV lietuviai, pavydėti kanadiškiams.

Skaitydamas "N.L." Nr. 31, randu redaktoriaus J. Kardelio vedamąjį "Mintys Jaunimo Kongresą ruošiant". Kad toks kongresas rengiamas Kanadoje, žinojau iš kitų šaltinių. Džiaugiausi, kad dar šiais metais kanadiškiai įžengia į laukiamus pasaulio lietuvių Jaunimo Metus. Kiek ilgeliau sustoju ir apsvarstau redaktoriaus mintis apie pagrindinį kongreso momentą, talentų popietę. Ten pat cituojama vieno kongreso iniciatorių ir rengėjų atsakymas į pasiteiravimą dėl pertrumpo laiko tai svarbiai programos dalai /2 val. ir 15 min. su pertrauka/. Atsakymo pabaigoje teigiama: "Ilgiau nutęsti neįmanoma, nes po trumpo vakarienės laiko prasidės didysis pobūvis. Dėl panašios priežasties negalima nė anksčiau pradėti".

Vai, kaip įdomu! Pasirodo, kad ir "danguje, kaip ir žemėje", parodijuojant poterius. Ir kanadiškiams lietuviams "didieji pobūviai" gal net esmingesni, negu taria - mieji kultūriniai kongresų programų branduoliai. Kad tie "didieji pobūviai" užgoš /gožti, užgožti-užpilti, užversti/ savo "apimtimi" ir triukšmu esminius kongreso momentus, kas iš vyresniųjų "tetušių" pagalvos? Nesirūstinkite, kanadiškiai veikėjai, šiuo klausimu... Mūsų, JAV, padangėje tuo nemažai į pašalius nuklystama ir pobūviais daug ką apkepurėjama. Šis klausimas taikytinas visiems mums ir visur pasaulyje.

Jaunimas turi daug ir teisingų priekaštų seniams. Jaunimas ir be to gyvena ir bręsta hedonistiniame /smagumų ir malonumų jieškančiame/ pasaulyje. Kodėl tad šitokio kongreso rimtis, jungta su paties jaunimo gabumų demonstracija, turi būti sumažinta, skiriant baigiamąjį, ir taip jau "savaime" ilgėjantį, laiką pačiu didžiuoju įvykiu? Net ir neskiriant, toks pobūvis pasidaro dažnai pačiu svarbiuoju /suprantama, kaikam, net ir dauge liui/ įvykiu.

Visu nuoširdumu drįstu remti red. J. Kardelio siūlymą ir prašyti rimtai imti dėmesin čia keliamą klausimą. Jei Jaunimo Kongresas yra tikrai norimas laikyti kultūriniu ir dar tikrai didelės reikšmės įvykiu /o toks jis tikrai turi būti!/, tai ir planavimas jam turi būti apdairus ir pašaliniam balsui prieinamas. Juo labiau, kad tas balsas eina iš kultūros veikėjo lūpų. Tebūnie gera kanadiškių lietuvių pradžia pavyzdžiu ir laukiamiems Jaunimo Metų kultūriniams žygiams.

Įspūdinga

ŠIEMET BUVO PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

JAV Prezidento paskelbta liepos 17-24 dienomis. Ta proga JAV Kongrese senatoriai ir atstovai pasakė eilę kalbų, kurios įrašytos Congressional Records, taip pat Washingtono laikraščiai gausiais straipsniais prisiminė pavergtąsias Europos tautas.

Liepos 21 d. Pavergtųjų Europos Tautų Komiteto nariai buvo susirinkę Washingtone posėdžiauti, o vakare, National Press Club patalpose suruoštas banketas, kuriame dalyvavo apie 150 svečių: Diplomatų, žurnalistų, aukštų Amerikos valstybės pareigūnų, nemaža kongresmanų ir t.t. Iš lietuvių bankete dalyvavo: Lietuvos Atstovas J. Kajeckas, patarėjas Dr. S. Bačkis, Amerikos Balso liet. sk. vedėjas Dr. K. Jurgėla, VLIKo ir LIKo pirm. V. Sidzikauskas, Prel. J. Balkūnas, J. Audėnas, G. ir D. Krivickai, eilę metų išbuvęs Varkutos priverčiamojo darbo stovykloje, prieš kelis mėnesius atvykęs iš Pavergtos Lietuvos į JAV A. Milukas, A. Sužiedėlis, B. Tautvilienė ir M. Vaivadienė.

Susirinkusieji turėjo progos išgirsti jų pasakojimus apie jų pergyvenimus ir gyvenimo sąlygas anapus geležinės uždangos.

Pavergtųjų Europos Tautų bankete visai nauja buvo tai, kad jame stebėtojais dalyvavo trijų komunistų okupuotų valstybių korespondentai /Lenkijos, Vengrijos ir Čekoslovakijos/.

G.G.K.

Apačioje matome atvaizdus iš pavergtųjų tautų savaitės, kuri šiemet buvo įspūdinga ir daug daugiau išryškino pavergtuosius.

Buvęs "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius Jonas Yla, viešėdamas Montrealyje, buvo svečias Juozo Harrisono, giminaičio, su kurio sūnumis Ronaldu ir Robertu nusitraukė /Jonas Yra jų viduryje/. Ta proga Jonas Yla aplankė ir "Nepriklausomos Lietuvos" leidyklą. Kai jis buvo redaktorium, N.L. buvo spausdinama rotatorium.

Rašo St. Dalius.

Atostogos

Karibų jūrojs - Antilų salose

ROBINZONO KRUZO SALA

Tenai kur latviai kolonistai kūrėsi.

Aerodrome ilgai neteko laukti lėktuvo ir greit vėl buvome vėl virš debesų. Teko skristi iki vakaro vėlumos, nes buvo sustojama kiekvienoje saloje, išleisti ir priimti naujus keleivius. Sustojama 2o-3o minučių, tad teko išlipti ir pažiopsoti stoties rajone tų salų, kuriose laikas neleido sustoti ilgesniam laikui. Pirmas sustojimas buvo St.Maarten saloje, kurią per pusę valdo prancūzai ir olandai. Tolimesni sustojimai Barbuda, Antigua, Guadaloupe, Dominic, Martinigue, Barbados ir Trinidad, kurį pasiekiem vidurnaktį. Iš tarptautinio aerodromo iki Port-of-Spain sostinės apie 18 mylių, ten buvo ir viešbutis, kuriame teko nakvoti, bet tik apie trejetą valandų, nes anksti rytą reikėjo jau būti aerodrome skridimui į Tobago salą.

Saulei maloniai bešviečiant, pakylus į orą atsiveria prieš akis salos žalumas, palmių miškeliai, cukrinių nendrių laukai. Tuo jau ir jūros mėlynumas, kur iš aukštybių atsišviečia korąlų dugno skaidrumas. Po dviedešimties minučių skridimo leidžiamės į Tobago salos aerodromą. Visas aerodromas apsuptas palmių miškais. Pati salelė nėra didelė, apie 26 mylios ilgio ir 8 mylios pločio, maždaug 19oo mylių atstumo nuo New Yorko. Nuo Trinidado siauriausia jūros vieta teskiria tik 18 mylių tarpas. Ši salelė iki šiol mažai turistų buvo lankoma, nes dauguma sustodavo Trinidąde. Bet kas nori tikrai ramios aplinkumos, puikių smėlio paplūdimių, tai tikrai čia suras. Iš aerodromo buvome nugabenti į mažytį hotelį netoli SCARBOROUGH, tos salos sostinės. Vienoj pusėje kelio pastatytas hotelis, o antroje kelio pusėje jau siaučia jūra.

Tuč tuojau leidžiamės salelės sostinės lankyti. Nuo viešbučio kelio lika minučių ėjimo jūros pakrante. Kelias asfaltuotas ir mašinų judėjimas gana gyvas. Salos gyventojai negrai, visi juodi, įvairiausių atspalvių. Miestelis siauromis gatvelėmis, kalno pašlaitėmis vis kopiasi aukštyn. Krautuvių krautuvėlių daugybė miesto centre. Viduryje turgaus halė, kur vietiniai savo produktais prekiauja. Daugybė vaisių ir

Nukelta 5-an psl.

From L to R: Stasys Lozoraitis; ACEN Chairman Germenji; Prof. Birger Nerman; and Vytautas Stasinskas.

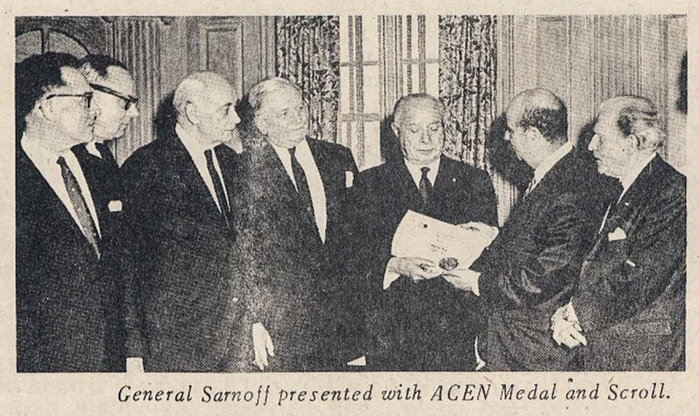

General Sarnoff presented with ACEN Medal and Scroll.

Award presentation at Freedom House. From L to R: Leo Cherne; Dr. Jozef Lettrich, Dr. Harry D. Gideonse; and Executive Director of Freedom House, George Field.

VYT. RIMKEVIČIUS. ROMANAS

STUDENTAI

45.

Stasė pabandė atsisėsti. Pasikėlė ant alkūnių. Kaktoje susimetė kelios raukšlelės. Ji stengėsi sugniaužti ranką, tačiau tik bejėgiškai nusileido ant pagalvės, užsimerkė. Pro pūgos siausmą keliu nudindėjo rogių varpelis. Stasė lyg muzikos klausėsi jo tylaus dilindavimo.

„Vincas važiuoja namo... Šąla... Jis nė kiek nenustebo mane pamatęs. Aš negraži dabar... Negi tai iš gailesčio?.." Bet nė vienam Vinco judesy, šypsenoj Stasė nepastebėjo gailesčio. Jis elgėsi nesivaržydamas, neguodė jos, kad ji nelaiminga, kad Jonas — niekšas. Kiekvienas Vinco žodis liko Stasės atmintyje. Mažai jų, nuoširdžių, pastaruoju metu girdėjo. Tiesa, jos niekas neįžeidinėjo mokykloje, bet, vos išėjo į dekretines atostogas,— tuojau pamiršo. Retai kas užeidavo. Jei Stasė būtų susirgusi gripu, ją būtų lankę, atnešę obuolių ir pasakoję mokyklos naujienas...

„Jei turėčiau seserį, būtinai jos vardas būtų Nastutė... Kažkodėl taip įsitikinau..."— sakė Vincas.

Kaip pavadins dukrą, Stasė nežinojo. Mėgino rinkti vardą, bet vėl užsnūdo.

Kažkas sustojo prie lovos. „Tur būt, Nastutę atnešė...— budo Stasė.— Kodėl Nastutę?.. *Ją* atnešė..."

Apsivilkę baltais chalatais, prie lovos stovėjo tėvas ir motina. Stasė mirkčiodama mėgino nuginti sapną.

— Kaip, Stase? — lenkėsi prie jos tėvas.

Tai buvo ne sapnas.

— Gerai... — sušnabždėjo Stasė ir mėgino nusišypsoti.

Tėvo ir motinos jokiu būdu nenorėjo įleisti pas Stasę, tačiau po ilgo ginčo gydytojas nusileido:

— Eikit, gal pasitaisys jos nuotaika.

Slėpdamasis už Vaiskio nugaros, pro gydytoją prasmuko ir Saliamas. Bet koridoriuje jį sustabdė seselė:

— Kur jūs, pilieti?

Saliamas spaudė kišenėje pieno butelį:

— Aš pas ligonę... Stasę Vaiskytę. Pieno bonkelę norėčiau perduoti.

— Ką jūs galvojate, pilieti?! — užsipuolė Saliamą seselė. — Pradės eiti pas gimdyves dėdės, bobutės, pradės pieną, kruopas nešti... Kas čia jums — viešbutis?!

Saliamas visai taikiai paprašė:

— Nerūstauk, mergužėle. Tau taip pat kada nors teks gimdyti. Pienelį vis tik perduok, a?

— Pieno gimdyvėms negalima perdavinėti. Profilaktika.

Dingo visos Saliamo viltys.

— Sakot,— propelaktika? — jis tyčia iškreipė žodį.

— Profilaktika. Paprašysiu į laukiamąjį. Negalima, dėde, suprantat? Vaiskytė turi dukterį. Tris kilogramus sveria... — aiškino seselė.

— Bjurokratai jūs visi, štai kas, brace! — niršo Saliamas ir, atsisėdęs laukiamajame, ėmė lūkuriuoti Vaiskių. Jam patikdavo ligoninės kvapas, toks neįprastas, lyg vaistinėj. Šiandien nejautė to malonumo.

Saliamui nusibodo laukti. Jis ėmė vaikščioti po laukiamąjį, nieko nesuprasdamas, apžiūrinėjo plakatus, kur buvo pavaizduotos piršto didumo bacilos. Koridoriuje pravirko vaikas. Saliamas prisiminė, kad jis čia atėjo aplankyti Stasės, kad ji pagimdė dukterį. Jis sustojo viduryje laukiamojo ir susimąstė: „Štai kaip pasaulis surėdytas: buvo viena — staiga dvi... Visur tas pat. Žiūrėk, ir grybas miške vienas neauga, vis po du, vis tiltais... Tris kilogramus, sako... Kažin, kiek aš svėriau?.. — Saliamas šyptelėjo pagalvojęs, kad ir jis kažkada svėrė trejetą kilogramų. — Tada išeina, kad ir tie, kur rašo eilėraščius, buvo tokie... Ir tas Bruno toks... Visi mes ateinam kaip kačiukai akli... O žiūrėk, kokių stebuklų padaro!.. Egi, vienu žmogum ant žemelės daugiau... Žemelei linksmiau ir žmonėms linksmiau bus..."

— Ko tebelauki, dėde? — pasisuko laukiamajame ta pati seselė.

— Vaiskių laukiu,— dar neatlyžęs burbtelėjo Saliamas.

— Jie išėjo... Pro kitas duris. Manė, kad jūs jau namie.

Saliamas apsisuko ir iškiūtino.

Pūga nurimo. Senas parkas skardėjo nuo vaikų balsų: jie lipdė senį, užgulę rogutes, lėkė nuo užpustyto rūsio stogelio, svaidėsi atidrėkusio sniego gniūžtėmis.

Saliamas kėblino giliai klimpdamas į pusnį. Išėjus iš parko, kelyje, jį pralenkė rogės. Jose suvirtę kolūkio vaikinai šūktelėjo:

— Kur kulniuoji, Saliamai?!

— Pas paną Mariją... Į kūmus užprašė,— suniurzgė Saliamas ir, nusimovęs pirštinę, įkišo ranką į kelnių kišenę. Ir taip ne vieną kartą. Lyg apsideginęs pirštus, jis ištraukdavo ranką iš kišenės, užsimaudavo pirštinę, bet už keleto žingsnių ir vėl... Jam nedavė ramybės į gumuliuką sulankstyti šeši rubliai. Neatsilaikydamas pagundai, Saliamas išsiėmė juos, išlankstė. Nusprendęs, kad į užkandinę su tiek pinigų eiti neverta, pasuko į „Restoraną Nr. 13".

„Restoranu Nr. 13" vadino susmukusią bakūžę, prisišliejusią prie Sietuvėlės kranto. Joje gyveno Uršulė Plioplytė, kažkada buvusi uoli davatka, o dabar dar uolesnė spekuliantė, prekiaujanti „velnio lašeliais" ir šventųjų paveikslais. Dar gana tvirta senė, ji aptarnaudavo plačią apylinkę, įkyriai piršdama savo prekes: „Palaikykit krikščionišką tikėjimą... Jėzus Kristus — penkiolika rublių. Panelė švenčiausia — dešimt rublių. Paveikslai dar iš anų laikų."

Kolūkio pirmininkas ne kartą mėgino ją sugėdinti: „Dirbtumei, Uršule, kaip visi žmonės. Valkiojiesi lyg aprieta katė."

Uršulė tuojau išversdavo kailį į išvirkščią pusę: „Konstitucijoj parašyta, kad mes visi laisvi, vadinas,

Nukelta 4-an puslapin.

PAVYZDINGAS JAUNUOLIS

"The Messenger", aprašydamas Verduno Catholic High School Kvebeko provincinių egzaminų rezultatus, net trijose vietose pažymėjo, kad Arūnas Ališauskas, gimęs 1951 m., išlaikė provincinius egzaminus High Honor-aukščiausiu visoje gimnazijoje pažymiu-95.1%. Gimnazijos metiniame biuleteny įdėta Arūno foto ir rašinys. Arūnas žaidžia gimnazijos futbolo komandoje ir yra jos kapitonas. Jį taip gi matome visur dalyvaujant lietuviškame gyvenime. Šiemet jis baigė Aukštesniuosius Lituanistikos Kursus visais penketukais, yra aktyvus skautas, "Tauro" jaunių krepšinio žaidėjas, nuolatinis AV parapijos religinių apeigų patarnautojas, penktus metus lanko op. sol E. Kardelienės Muzikos Studiją ir jau toli yra pažengęs muzikoje. Linkėjimai Arūnui Ališauskui ir toliau laikytis šio gražaus kelio.

KULTŪRINĖ KRONIKA

NAUJI LEIDINIAI

TARP DANGAUS IR ŽEMĖS. Feljetonai. R. Spalis. Nidos klubo leidinys Nr. 54. 1965 m. Kaina klubo nariams 1 doleris ir kietais viršeliais 1.50., nenariams kaina 1.50 ir kietais viršeliais 2.00 dol.

ŠIAURĖS ŽVAIGŽDĖ. Atsiminimai. Mykolas Vaitkus. Nidos knygų klubo leidinys Nr. 53. 1965 m. Kaina 2 dol. kietais viršeliais 3 dol. Nidos knygų klubo adresas: 1, Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain.

ATSIMINIMŲ ŽIUPSNELIS. Jonas Kasperas. Autoriaus leidinys. Kaina ir adresas nepažymėta. Spaudė "Rūta", 89 Napier St., Hamilton, Ont. Paprastai, bet nuoširdžiai parašyti atsiminimai, įdomūs vyresnės kartos žmonėms.

LITHUANIA, past and present. Eight centuries in the life of a nation. American Lithuanian Literary Association. New York, N.Y., USA. Lithuania išleista 1965 m rugpiūčio 2 d. Kaina popieriniu įrišimu 2 dol., kietu įrišimu 3 dol. Adresas: 102-02 Liberty Avenue, Ozone Park 17, N.Y., USA. Lithuania paruošta labai rimtai ir objektyviai. Tai tikrai gera informacija kitų tautų žmonėms. Patartina lietuvių jaunimui, kuriam lengviau skaityti angliškai, negu lietuviškai, įsigyti Lithuania. Tai trumpa Lietuvos istorija.

ACEN NEWS. A bimonthly review of the Assembly of Captive European Nations. Nr. 118, July-August, 1965. Leidinys, skirtas Pavergtųjų savaitę minint. Adresas 29 West 57 St. New York, N. Y., 10019. USA.

BAISIAI TENDENCINGAS LEIDINYS

"Lietuvių literatūros istorijos" III tomo 2-ji dalis apima 1917-1940 m. laikotarpio lietuvių literatūrą. Ji svarbiausia skirta to laikotarpio vad. pažangiajai literatūrai, tačiau skirta vietos, aišku, neigiamai nušviesti kūrybai tokių rašytojų, kaip J. Kossu-Aleksandravičiaus, B. Brazdžionio, A. Vaičiulaičio, L. Dovydėno ir Lietuvoje gyvenančių A. Miškinio, K. Inčiūros, V. Sirijos Giros, K. Jankausko ir kt. Iš išeivių rašytojų daugiausia skirta vietos "pažangiesiems" su R. Mizara, A. Margeriu ir kt. Knyga, 720 psl., perdėm tendencinga ir jai paruošti reikėjo net kelių metų. Vyr. redaktorius - K. Korsakas, autoriai: V. Galinis, B. Pranskus, K. Doveika, J. Lankutis, V. Kubilius, V. Vanagas, J. Žėkaitė ir K. Korsakas.

E.

NEKYLA LIETUVIŲ DRAMATURGIJA

J. Lankutis susirūpinęs menku lietuviškos dramaturgijos lygiu. Jis priminė, kad dramaturgijoje 1957 m. švystelėjo vienintelis J. Grušas su jo "Herkum Mantu". Šis veikalas pranašavęs naujo etapo pradžią dramaturgijoje. Ji neįvykusi. Tiesa, Kazys Saja, Viktoras Miliūnas ir kiti gausiai parašė komedijų, kuriose daug opių aktualijų ir satyrinio aštrumo ir vis dėlto, pabrėžia J. Lankutis, "didesnę jų dalį jau spėjome gerokai primiršti...tur būt, todėl, kad jų aktualumas tėra laikraštinio pobūdžio, nėra susijęs su gilesniu ir pastovesniu žmogišku turiniu".

● Šią vasarą Lietuvoje išleista menotyros kandidato M. Petuchausko monografija "Teatras - amžininkas".

MUZ. J. KAROSUI 75 M. AMŽ.

Liepos m. 75 m. amž. suejo lietuvių muėikos veteranui Juoziu. Apie Karosą rašydamas prof. St. Vainiūnas pažymėjo, kad kopozitoriaus "kūrybai būdingos aiškios mintys, tvirtos estetinės pažiūros, idėjiškumas, meninė tiesa ir įtaiga". J. Karosas yra St. Vainiūno, J. Juzeliūno ir daugelio kitų pasižymėjusių muzikų mokytoju. Pastaruoju metu J. Karosas dirba Valst. Konservatorijos choro dirigavimo katedroje

E.

LEIPCIGO PARODOJE

Liepos mėn. Leipcige vykusioje Tarptautinėje knygų parodoje dalyvavo 42 kraštai. Parodoje buvo eksponuota apie 2o lietuviškų knygų. Jos, žinoma, buvo vertinamos, kaip Sovietų S-gos indėlis. Vertinant geriausiai išleistas knygas, grafikos darbus ir kt. buvo skirstomi medaliai. A. Steponavičiaus iliustruota V. Kubilinsko knyga "Varlė karalienė" buvo apdovanota aukso medaliu. Knygos konkurse tai buvo vienintėlis sovietams paskirtas aukso medalis. Sidabro medaliu buvo pažymėta A. Kučo iliustruota Žemaitės "Marti", o bronzos - E. Mieželaičio "Žmogaus" rusiškas vertimas.

LOCARNO FESTIVALYJE ATŽYMĖTAS LIETUVIŠKAS FILMAS

Liepos 21-rugpiūčio 1 d. d. Locarno, Šveicarijoje vykusiame 18-me tarptautiniame filmų festivalyje šalia ivairių valstybių filmų parodyta ir Vilniaus kino studijos pagaminta "Paskutinė atostogų diena" /Locarno gavusi kitą pavadinimą - "Mergaitė ir aidas"/. Į Locarno festivalį buvo nuvykęs Kinematografijos Komiteto pirm. Vyt. Baniulis. Prieš filmą rodant jis kalbėjo lietuviškai, pristatydamas vilniškį filmą kaip lietuvišką, tačiau ir kaip oficialų Sovietų Sąjungos dalyvimą /beje, ir vienintėlį/. Geriausią prizą, "Auksines bures" laimėjo britai, tačiau vienas iš penkių "Sidabrinių burių" prizų buvo pripažintas "Pask. atostogų dienai". Jos režyierius A. Žibriūnas, o vyr. operatorius - J. Gricius. Filmas atžymėtas "Už lyrizmą, jausmų tyrumą ir puikų gamtos pavaizdavimą". Kad filmui buvo pripažintas prizas, A. Žebriūno nuomone, prisidėjusi ir Linos Braknytės vaidyba. Ji - Vilniaus A. Vienuolio vardo vid. mokyklos moksleivė. Vis dėlto filmas ne visiškai lietuviškas, nes jis sukurtas pagal ruso J. Nagibino apsakymą "Aidas", gi filmavimas atliktas Kryme. Vakarų spauda, nors ir nepasisakiusi neigiamai apie "Mergaitę ir aidą", vis dėlto vilniškio filmo nevertino, kaip žymesnio indėlio, kurį būtina premijuoti tarptautiniuose festivaliuose.

E.

Kipras Petrauskas labai, kaip matome, nusiminęs. "Sventės" progą jam buvo pakištas pasirašyti okupaciją garbinantis straipsnis per pusę "Tiesos" puslapio, kokių Kipras nei moka, nei gali parašyti, bet "padėjėjų" jam netrūksta...

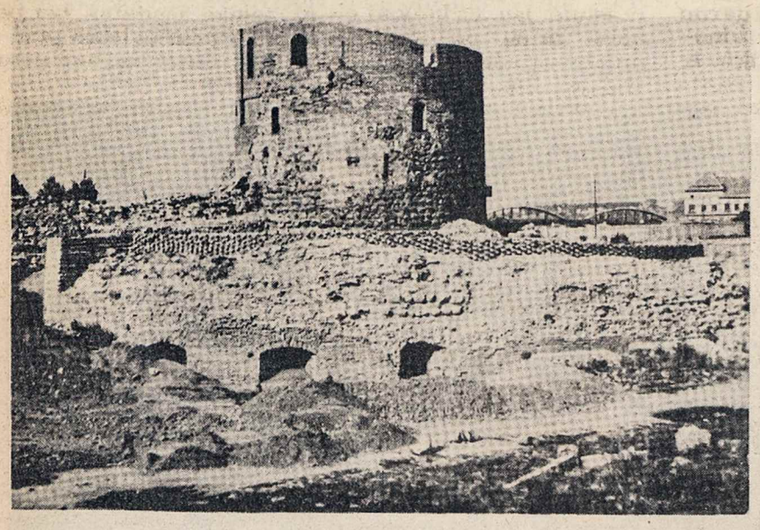

Kauno senosios pilies bokštas ir šaudymo angos, atkastos 1960 metais. Foto paimta iš B. Kviklio knygos "Mūsų Lietuva" antro tomo, kurs neseniai išėjo iš spaudos ir jau gaunamas.

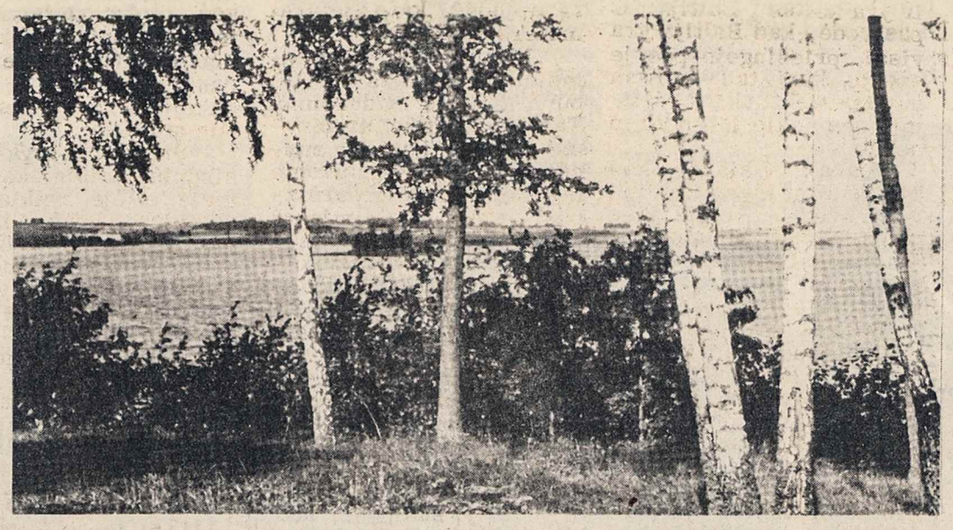

Rubikių ežero didžioji sala, kurios nuotrauka padaryta Prof. Stepono Kolupailos 1943 metais. Gražus Rubikių ežeras ir profesorius jį lankė ir mylėjo. Vaizdas paimtas iš Broniaus Kviklio "Mūsų Lietuva" gražios knygos.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

TELEGRAMA

Kauno "Maistas" gavo tokią telegramą: "Rytoj visos kiaulės bus stotyje. Lauksiu ir jūsų Kiaulių kiek girdėti, kainos tos pačios, bet raguočių kainos pakilusios. Jeigu jums reikės buliaus, turėkite omenyje mane."

Kolūkio "Antanas Sniečkus" pirmininkas.

JUOKAI PER AŠARAS

-Antanėli mielasis, -kreipiasi Justinas, -ar tau negraudu?

-Ko gi man turėtų būti graudu? Aš, atvirkščiai, - juokiuosi...

-Kaip gi tu gali juoktis? Tiktai pagalvok: jau 25 metus plušame, o didžioji tėvynė-duonos pristigo. Perka pas tuos prakeiktus buržujus. Ir ką perka? Tiktai trečios rūšies javus, kuriais buržujai kiaules peni... O čia gi mus tais javais šeria...

-Justinai! Lyg tu nežinojai, kad didysis brolis ir tave ir mane suvalgys...

-Tai sakyk, Antanėli, tai dėl ko gi mes kovojame? Dėl ko lankstomės? Dėl ko nugarkaulis laužėme?

-Hm... Tu, Justinai, sme toniniais laikais buvai kvailas, tu ir dabar nepragudrėjai...

VILNIUJE LENINO PROSPEKTE

Dzukė atvežė į Vilnių parduoti grybų ir nesuranda turgavietės. Bevaikščiodama Lenino prospektu, pamato gražiai apsirėdžiusius ponaičius. Pamaniusi, kad čia jau turi būti sovietiniai aukštieji ponai, kurie viską žino, kreipiasi į vieną iš jų:

-Dzievaž, jūs žinot, kur yra koūkinė turgą vietė?..

-Ne. Mes turistai iš Amerikos...

-Tai jau būsite bolševikai...

-Kodėl taip manote?

-Nu gi un mus laidzia ciktai balšavikus... Dzievaž, ciktai...

JEIGU CHEMIKAMS...

Kompozitoriui ir pianistui F. Listui labai išgarsėjus, Karaliaučiaus universiteto taryba sumanė suteikti jam garbės daktaro laipsnį. Tačiau abejota dėl istorijos faculteto dekano, kuris muziką nelaikė rimtu dalyku. Tačiau dekanas lengvai sutiko su siūlymu motyvuodamas:

- Jeigu dabar daktaro laipsnis suteikiamas net chemikams, tai kodėl jo negalima suteikti muzikams? /Tada chemijos mokslas dar buvo labai žemo lygio/.

KEISTOS SAVYBĖS

Bronys Raila, labai rimtai rašydamas Dirvoje, prikrečia gražių pokštų. Apie Kalifornijoje, Los Angeles, veikiantį Dailiųjų menų klubą rašydamas, atsikertant už kritiką Naujienų korespondentui, jis taip pasisako:

„Tas mokslininkas, gerai ištyręs reikalą ir remdamasis faktais iš spaudos ir savo plataus žinojimo, rašo, kad klubas yra "uždaras, paslaptingas, išdidžiai savigarbus, stovįs aukščiau eilinės visuomenės"...

Na, o kodėl gi jis turėtų būti atviras, be jokių paslapčių, be išdidumo ir savigarbos ir stovėti žemiau eilinės visuomenės? Jeigu kam taip patiktų, tai tegu Naujienų bendradarbis tokį klubą įsteigia ir tegu pabando jam rasti narių.

NELENGVOS LENKTYNĖS

Toliau jis sako, kad klubo nariai savo pobūviuose nori "vienas kitą pralenkti gudrumu". Tai ką, ar jis norėtų, kad stengtųsi vienas kitą pralenkti kvailumu ar žioplumu, - nors kvailam kvailą pralenkti kvailumu irgi nelabai lengva.

AIŠKI LOGIKA...

Tik vienas dalykas čia būtų painus ir gana prastas. Jeigu klubo nariai yra išdidūs, pasipūtę, puikybės manijakai, vočių kėlėjai ir nepakantos strėlių sodininkai, o Naujienų bendradarbis su savo bendraminčiais nė kiek neprastesnis, - tai tektų sutikti, kad toks dalykas negirtinas. Jis turėtų būti geresnis, laisvas nuo išminėtų ydų, ir kadangi jam pačiam nepatogu girtis, tai bus daug rimčiau, jeigu aš, kaip pašalietis, jį pagirsiu ir net skatinsiu kaip tik savo tobulybėmis didžiuotis. Brolau, juk ne iš kelmo spirtas, chemiją moki, tad kelk galvą aukštyn! Gal nenuluš."

JAU LOPŠYJE BUVO KOMUNISTAS...

Turistas iš Amerikos susidomėjo vyriausiojo Maskvos agento Lietuvoje, Antano Sniečkaus biografija.

- O, jis jau lopšyje būdamas buvo bolševikas...

- Kaip tą sužinojote?

- Visi kaimynai pasakoja, kad lopšyje jis visą laiką buvo nešvarus, dergė, ir priemonių jį nuo to nupratinti... todėl ir augdamas jis visur dergia...

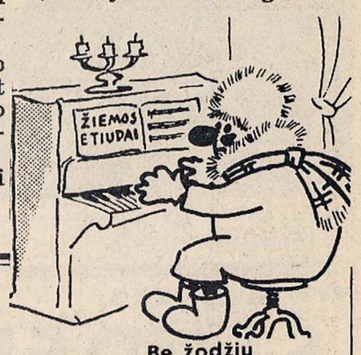

Be žodžių

— Tai kur gi tas jūsų piktasis šuo!

— Ką, nebėra!! Vadinasi, kažkas jį pavogė!

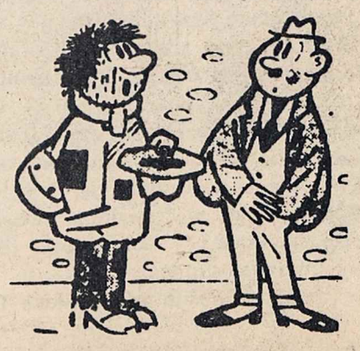

— Jeigu ponas neturite smulkių pinigų, tai galite įmesti ir čekį.

STUDENTAI Atkelta is 3-čio psl.

ir manęs nepamiršo, — paaiškindavo pirmininkui. — Noriu — dirbu, noriu — ne. Mano valia. Tu man ne kamarnikas, nekomanduok!.."

Saliamas, atsisagstęs skrandą, jau gerokai kaustelėjęs, pauostė duonos gabalėlį, bakstelėjo į druską ir užsikando. Menkas iš Saliamo buvo girtuoklis — nuo trijų kleboniškų kaustelėdavo, nors mėgdavo pasigirti: „Supiltum visą degtinėlę, kiek išgėriau, brace, per visą gyvenimą, — penkis prūdus užprūdytum."

Uršulė sukosi apie stalą, meilinosi Saliamui, stengdamasi kiek galima daugiau ištraukti naujienų.

— Girdėjau, Saliamonai, į partiją stoji? — teiravosi pripildama stiklelį.

— Ne, — atsikrenkštė Saliamas. — Aš — bepartyvių blokas... Tu vis paveikslėlius nešioji? Oi, pakoros tave Viešpats, kam tu jį už penkiolika rublių pardavinėji!

— Ką darysi, Saliamonai, — gynėsi Uršulė. — Tegul meta akmeniu į mane tas, katras nuodėmės neturi... Ar tau premijos už dainas per Naujus metus nedavė?

— Cit! — trinktelėjo kumščiu Saliamas. — Liežuviu tu apmeti ir ataudi, o naudos iš tavęs kaip iš ožio: nei vilnos, nei pieno. Vaiką turėtum, ar kurį galą!.. Augintum, į mokyklą leistum...

— Į savo įnamę įsižiūrėjai, — atsikirto Uršulė. — Sako, toks įstatymas išėjo, kad visos mergos būtų su vaikais. Viešpats koros tas paleistuves, o manęs jo pirštas nepalies. Aš čystatoj gyvenu.

— Visos jūs čystos, kol paslystat... Stasės tu neruš! Panorės — jai patį raikomo sekretorių išpiršiu!

Uršulė net išsižiojo. Kaip jai anksčiau į galvą neatėjo, kad Stasės kūdikio tėvas — raikomo sekretorius!

Kampe, už krosnies, kažkas sumekeno. Saliamą nuo išgertos degtinės apėmė malonus kvaitulys: jo nosis paraudo, akys tingiai merkėsi, lyg prieš saulę besišildančio katino. Viskas atrodė labai gera; tai, kad nurimo pūga, kad Stasė laimingai pagimdė ir tai, kad jis pragėrė šešis rublius, kuriuos nusuko nuo žmonos, parduodant turguje sviestą. „Laikykis, brace, — jis tramdė pats save. — Čia ne ožys mekena. Tik taip atrodo..."

Pro murzinus langiūkščius į kambarį skverbėsi prieblanda. Nors ant stalo mirksėjo lempa, tačiau pasieniais buvo tamsu. Saliamo akyse viskas susiliejo, susidvejino; Uršulės lova išsilenkė ir pasidarė panaši į šieno kupetą.

— Palauk, Žibuti, eisiu ožkos pašerti, — iš kažkur sklido Uršulės balsas.

Saliamas matė dvi Uršules — viena stovėjo prie durų, kita — prie krosnies — ir bergždžiai stengėsi suvokti, kuri iš jų kalba. Taip ir nesuvokęs, parodė ranka į vieną, po to į kitą ir pareiškė:

— Eikit abi.

Kampe vėl sumekeno. „Velniu gąsdina Uršulė, — blūdinėjo Saliamo mintys. — Tyčia pati mekeni ir manai, kad išgąsdinsi. Aš nematau, kuri iš judviejų mekena... Mane, seną bedievį, nori išgąsdinti!.. Nepasiseks!"

Saliamo galva nusviro ant rankų, ir jis užsnūdo.

„Me-ke-ke!.." — girdėjo per sapną.

„Me-ke-ke!.. — mekeno ožiu pasivertęs velnias ir, į pačią ausį alsuodamas karštu, lyg nuo kalvės žaizdro sklindančiu kvapu, burnojo: — Tu, nekrikštytas parše, Žibuti! Tu, mano ir visos peklos prieteliau! Kiekvieną gavėnią apsirydavai mėsa, jei tik jos turėdavai. Ryk dabar!" — ir ėmė grūsti Saliamui į burną nuncšiotą bato puspadį.

Saliamas kramtė, kramtė, rijo neskanias seiles, bet puspadis nemažėjo. Bekramtydamas jis nubudo ir pajuto, kad čiaumoja savo skrandos rankovę. „Tfu!.." — norėjo nusispiauti Saliamas ir pakilti, bet prie ausies vėl sumekeno. Saliamas apmirė. Truputį truputėlį pramerkė vieną akį: ties nosim ant stalo judėjo kanopa. Plaukuotas snukis alsavo į ausį pragaro kvapą. Viską prisiminė Saliamas: kaip jo tėvas, pasigriebęs branktą, po arimus vaikė šėtoną, kaip pikta dvasia jį patį gundydavo jaunystėje... Velnias kanopomis ėmė kabintis ant sprando.

— Viešpatie! Viešpatie!.. — nutirpo Saliamui rankos ir kojos. — Padaryk stebuklą! Uršulė, ragana, velniais mane apleido... Išnaikink juos! Aš kiaulės visai nevalgysiu! Nebent ausį ir uodegėlę... Viešpatie! Na, pabūk nors minutėlę žmogumi ir suprask pagundos saldybę...

Velnias abiem kanopom atsistojo ant sprando ir garsiai mekeno. Saliamas prisiminė dar baisesnes savo nuodėmes. Per septynerius metus jis tik septynis kartus tebuvo bažnyčioje. Ir eidavo tik tada, kai Marijona duodavo penkiolika rublių, kad Saliamas po komunijos galėtų pasistiprinti užkandinėje.

— Pragerdavau tas kapeikas... — atgailavo Saliamas, aiškindamas viešpačiui, kad Marijona duodavo ne penkiolika, o penkis rublius. — Daugiau nė į burną neimsiu tos smarvės!.. — Saliamas sudvejojo — ar tik viešpats neišskaitė jo minčių apie Vaiskienę — ir pripriedino: — Negeisiu nei asilo, nei moters savo artimo...

Klanktelėjo durys.

— Dabar jau baigta... — suprato Saliamas. — Visas mandulys šėtonų įsivertė... — ir stengėsi pirštais sumesti kryžiaus ženklą.

— Škude, paškudninke! — šaižiai riktelėjo Uršulė.

Kažkas stryktelėjo per Saliamo galvą. Saliamas atsitiesė. Ant stalo strakaliavo jaunas ožiūkštis, matyt, bijojo nušokti ant aslos. Uršulė pačiupo jį už sprando ir nukėlė:

— Vargas su tokiu padaru... Ožka vieną, velnią raguotąjį, atsivedė, — purkštavo ji. — Nenorėjau, kad sušaltų, ir užtvėriau užpečky, o jis žmogui ant sprando lipa...

„Pakvaišai į senatvę lyg iškaršęs šuo, — kaltino save Saliamas. — Kvailas ožys užsikorė ant sprando, o tu visą dangų ant kojų sukėlei!.."

VISI RUOŠKIMĖS VYKTI
į
XI-tą KANADOS LIETUVIU DIENA
ST. CATHARINES, ONT.

RUGSĖJO MĖNESIO 4 ir 5 DIENOMIS, DARBO DIENOS SAVAITGALYJE.

PROGRAMOJE:

ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO 4 DIENĄ:
10 val. ryto prie McKinnon ŠAUDYMO RUNGTYNĖS. Dalyvauja: St. Catharines ir Hamiltono Ramovėnai, Toronto Šauliai ir Wellando Medžiotojų ir Meškeriotojų klubas "Lituanica".
6 val. vakaro SUSIPAŽINIMO BALIUS-ŠOKIAI "Black Sea" salėje, 455 Welland Avenue.

Šokiams gros Vytauto BABECKO ORKESTRAS.

Salė ir BUFETAS bus atidaryta nuo 12-tos valandos dienos ir veiks visą laiką.

SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 5 DIENĄ:
1 val. po pietų IŠKILMINGOS PAMALDOS, laikomos Prelato Dr. J. Tadarausko Katalikų Katedroje, Church Street. Pamokslą sakys T. T. Pranciškonų Provincijolas poetas T. Leonardas Andriekus, OFM. Pamaldų metu giedos Čiurlionio ansamblis, vedamas muziko Alfonso Mikulskio.
2.30 val. FUTBOLO RUNGTYNĖS "Club Heidelberg" aikštėje, 569 Lake Street East. Dalyvauja: Chicago's ir New York'o klubai.
5.30 val. IŠKILMINGAS ŠIOS LIETUVIŲ DIENOS AKTAS IR KONCERTAS "Denis Moris" gimnazijos Auditorijoje, Glen Morris Drive.

Akto metu tars žodį Lietuvos Gen. Konsulas Dr. Jonas Žmuidzinas. Pagrindinę kalbą pasakys PLB Valdybos Pirmininkas J. Bachunas.
Koncertą išpildys Čiurlionio ansamblis, vedamas muziko Alfonso Mikulskio ir solistai: Juzė Krištolaitytė-Daugėlienė, Algis Gylys ir Henrikas Johansonas.
Ryšium su reikalavimu Lietuvai laisvės bei nepriklausomybės atstatymo ir 25 metų Lietuvos okupacijos sukaktuvėmis bus priimtos rezoliucijos.
Įėjimas į Aktą-Koncertą 2 dol., moksleiviams 1 dol.

PIRMADIENĮ, RUGSĖJO 6 DIENĄ:
Pasisvečiavimas su giminėmis, bičiuliais, pažįstamais ir Niagaros krioklių lankymas.

VISUS TAUTIEČIUS SU KAIMYNAIS IR BIČIULIAIS KVIEČIAME ATSILANKYTI Į TRADICINĘ LIETUVIŲ DIENĄ.

Vienuoliktai Kanados Lietuvių Dienai ruošti Komitetas St. Catharinėje.

„Baltija"

"Baltijos" stovyklos atidarymo momentas. Kalba Skautų rėmėjų būrelio ir tėvų komiteto pirmininkas J. Širinis-Norvaiša. Greta stovi stovyklos k-to pirm. rr. Rudinskas.

"BALTIJA", TAI TU...

Tiktai prieš trejus ar ketverius metus teko lankytis Lac Claire kaip sako prancūzai /ir tokiu vardu išduoda leidimus ten įvažiuoti/ arba angliškai - Sylver Lake, o mums, lietuviams, dabar "Baltija"...

Taigi, prieš kelius tiktai metus šis ežeras, iš visų pusių apstatytas kalnų ir apaugęs tankiu mišku, galima sakyti - buvo visiškai laukinis, nepatyręs žmogaus ne tiktai rankos, bet ir pėdų. Be gamtos jėgų, to miško nieks nebuvo lietęs: medžiai augo, seno, krito nuo amžiaus ar audrų palaužti, tysojo vieni kitus perkryžiavę, vieni kitus persėgę, trūnijo, puvo, sudarydami dirvą grybų plejadoms, o gal dar tiksliau-panaudojant astronominį terminą - grybų galaktikoms. Tada, atsimenu, prieš kelis metus bandžiau eiti ežero pakraščiu, bet greit "rezignavau"... Na, tiesa, ir dabar, kai p. Jonas Adomaitis bandė tuo keliu kopti, mašina įklimpo ir teko kito kelio ieškoti.

Bet dabar Lac Claire neatpažįstamas. Gal aš suklaidinau ir p. Adomaitį teigdamas, kad štai šis kelias, kuris veda tiesiai ir yra kelias į Baltiją. O pasirodė, kad Baltija yra visai priešingoje pusėje ežero, kuri tada galima buvo pasiekti tiktai valtimi, nes jokio į ten kelio nebuvo.

Dabar visiškai kas kita. Keliai išvesti aplink visą ežerą. Aplink visą ežerą išsistačiuosios vilos - vasarnamiai. Kiekvienas už kitą gražesnis, kiekvienas kuo nors savaimingas ir kuo nors prašmatnus. Ežero pakraščiai išretinti, apgenėti, apvalyti nuo griuvėsių. Ežere atsispindi spalvingi vasarnamiai, kaip pasakoje.

Anuomet ežero pakrantėje, iškirstoje aikštelėje radau būdoje bemieganti, tur būt pavargusį nuo sunkių miško valymo darbų, p. Ptašinską ir daugiau jokių lietuvių. Tiktai žinojau, kad ten mane nuvežęs Antanas Gaurys turi ten sklypą ar kelius ežero pakraščio. Dabar gi čia, sako, lietuvių 30 ar 40. Ir visi jau išsistatę vasarnamius. Ką ten vasarnamius - tikras vilas, prašmatnios architektūros, patogiai įrengtas. Tokiose vilose ne tiktai vasarą, bet ir žiemą galima gyventi. Tiktai stebėtis teko, kaip visas vaizdas pakitęs, kaip mūsų žmonės praturtėję, išištaigėję.

Bet ne vieni lietuviai čia įsikūrę vasarvietes. Čia, tur būt, daugiau yra prancūzų. Bet čia yra ir kitokių tautų žmonių, nes vilos jau visą didelį ežerą apjuosė, kaip gintarai moters kaklą.

Mūsų su Ponais Adomaičiais kelionės tikslas buvo Baltijos atidarymas. Tat skubėjome į atidarymo ceremonijas. Ir suspėjome, nors ir buvome įklimpę į purų ir peršlapusį smėlį. Laimingai susitvarkę, paspėjome į iškilmes. Įdomiausia, kad pirmą kartą teko būti lietuviškai vedamose pamaldose. T.S. Kulbis jas laikė, o T. J. Vaišnys dirigavo. /Nukrypstant nuo temos, bet pasitaikius progai, norisi pasakyti, kad tos kalbinės pamaldos gerai ir negerai: Flamandai su Valonais taip dėl jų susipešė, kad kilo kabinėto krizė ir gal vieni su kitais nesusitaikys ir išsiskirs.../

Po pamaldų atidarymas vyko pagal planą, bet apie tai jau buvo rašyta. Tat verta pakalbėti apie Baltiją. Vieta, pripuolamai atsilankiusiam, atrodo gera. Ir jos pakanka. Jau pastatytas ir pagrindinis pastatas. Tačiau, atrodo, jis permažas. Jin nei 200 žmonių nusutilps. O jeigu, sakykim, skautų koks parengimas, ar nors ir eilinės stovyklavimo pamokos, - kur išsitekti? Aiškiai matyti, kad reikėjo pagrindinį pastatą daryti daug didesnį.

Kitų pastatų dar nėra. Gal ir gerai, kad jie nespėti pastatyti, nes dar reiktų persigalvoti, planus patikrinti ir, gal, perplanuoti.

Medžiagos statybai čia begalės. Reikia, svarbiausia, darbo. Ir atrodo, kad tenka tiktai darbo jėja organizuoti. Žinoma, tam tikslui reikia ir pasiaukojimo. Be pasiaukojimo nieko gera nebus atsiekta.

Šiemet stovykla besirūpinę teigia, kad pirmoje eilėje reikia miegamųjų, ypač mažiesiems, kurių prižiūrėti palapinėse neįmanoma. Tačiau, teigiama, visokiu atveju šiemet jau stovyklavimas buvo nepalyginamai geresnis, negu praėjusiais metais.

P. Adomaitis, atvežęs į Baltiją, mane ten paleido "Dievo valiai" ir Baltijos stovyklą nurodė susitikimo vieta. Tikrai čia aplink ežerą be mašinos beveik neįmanoma, ypač trumpu laiku, pėsčia ką susirasti. Bet tuojau atsirado pastovių "baltiečių", kurie pasiūlė pasiūlė pavažiuoti pakrantė. Jie jau žino, kur kurių lietuvių sklypas ir kur kieno jau pastatytas vasarnamis. Ir taip teko apsilankyti pp. Rudinskų, pp. Jono Lukoševičių ir pp. Antano Morkūnų vasarnamiuose. Kiekvienas jų savaimingas, savaip patogus ir savaip gražus. Visų puikūs vasarnamiai. Kadangi diena išsiblaivė ir saulė jau ritinėjosi ežero kalnų pašlaitėmis, tai ir vaizdai buvo nuostabūs. Šis ežeras dabar jau nauja Montrealio oazė. Gaila, tolokai nuo Montrealio. J. Adomaitis, jau ne pirmą kartą važiuodamas, nustatė, kad važiuojant plačiakeliu pro St. Agathe, yra apie 100 mylių ir žmoniškai važiuojant tokiai kelionei reikia 3-jų valandų laiko. Tai yra daugoka. Bet arčiau prie Montrealio tokios vietos stovyklai gauti neįmanu ir nėra. Ir Toronto lietuvių stovyklos ne arčiau prie Toronto.

jk.

ATOSTOGOSE...
Atkelta iš 3-čio psl.

daržovių. British West Indian doleriai sutrumpintai vadinami BeeWee doleriai. Vertė vieno dolerio apie 60 centų. Daugybė juodukų stoviniuoja be jokio darbo. Juokas skamba aplinkui.

Apsukęs aikštę aplinkui keletą kartų, pradedu kopti aukštyn į kalno viršūnę, kuri pakilusi nuo jūros lygio 452 pėdos. Yra griuvėsiai Fort George, pastatyto 1777 m. Geriau išsilaikęs buvęs karininkų pastatas, bet be stogo. Prikalta lenta prie sienos paaiškina, kad siautęs uraganas 1847 m. visus forto pastatų stogus nukėlė ir nunešė.

Sala yra apaugusi medžiais, išraižyta upelių ir skaitoma, kad Daniel Defoe pasirinko jos idiliškąją aplinkumą savo garsiajai istorijai Robinson Crusoe aprašyti. Aplinkuma ten ideališka, pilna egzotinių paukščių, tropinių gėlių, balto smėlio paplūdimių, einančių aplinkui į visas puses su mėlyno vandens įlankomis bei įlankėlėmis ir pakrantėmis nusitęsančiais koraliniais reefais. Sala ilgai išliko kaip unikumas neapgyvendinta iki praeito šimtmečio dėl besivaržančių dėl jos priklausomumo tarp kelių Europos valstybių. Tobago pergyveno nepalankų laikotarpį, kai buvo niekieno žemė tarp anglų, ispanų ir prancūzų.

1642 m. čionai įsikūrė latviai kolonistai iš Kurliandijos. Jie gana gerai buvo apsistoję ir patenkinamai įkūrę savo koloniją. Bet 1658 m. olandai privertė jėga sulikviduoti tą koloniją ir išsikraustyti kitur. Istorija nieko daugiau nepasakoja apie tą laikotarpį. Bevaikščiodamas po SCARBOROUGH miestuką žvalgiausi į gatvių pavadinimus, manydamas, kad gal kuri gatvelė bus pavadinta Kurliandijos vardu, bet neteko pastebėti.

Apvaikščioję miestuko gatves, kuris ten turi apie 5000 gyventojų, grįžtam į viešbutį pietų. Po pietų į paplūdimį prieš saulę. Saulė spirgina kaip reikiant, tačiau "trade wind" gana smarkiai pūčia ir vėsina. Vakarui atėjus, specialiai grįžtu į miestuką pažiūrėti, koks gyvenimas vyksta gatvėse vakare.

Apsukęs porą kartų miestelio gatvėmis, grįžtu viešbutin, kuriame pirmą kartą tenka miegoti lovoje apdengtoje moskitų tinklu. Pasirodo čia yra daug moskitų ir įkandus labai niežti ir tuojau guzas kyla. Nors ir po tinklu, vistiek pajėgia prasiveržti ir rytą pabundu visas guzuotas, ir sunku ištverti įkastas vietas nepakasius.

St. Dalius.

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINETAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCER
J. LAURINAITIS
ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DEŠRŲ GAMYBOJE.
VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.
1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209.

Tel. 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI VESTUVĖS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

GEORGE LAVINSKAS
ALLSTATE INSURANCE
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-5309.

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

BELLAZZI - LAMY, INC.
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insulacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popierius.

SIUNTINIAI LIETUVON
per
Kaufman's Woollens & Textiles
4115 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-6319.
Iš čia pasiųsite siuntinius savo artimiesiems garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS
geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių.
Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.
PRIIMAME UŽSAKYMUS
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
Priimami užsakymai Made to Measure vyriškų kostiumų iš geriausių angliškų medžiagų. Kaina $50, kelnės $10.
SAVININKAS CH. KAUFMANAS
Lietuvos pilietis. Buvęs audinių fabriko Litex Kaune vedėjas. Laisvai kalba lietuviškai.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

Telefonas 768-6679
WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

TORONTO

TAUPYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
„PARAMA"
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama" moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama" ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $ 2,000.00.
„Paramos" nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A.E.McKEGUE, Q.C.
Barrister and Solicter
Advokatas ir Notaras
Telefonai: EM.4-1394
ir
EM.4-1395.
1008 Northern Ont.Bldg.
330 Bay Street.

Toronto Prisikėlimo parapijos choras su vedėju muziku kun. Br. Jurkšu

AUDRONĖ

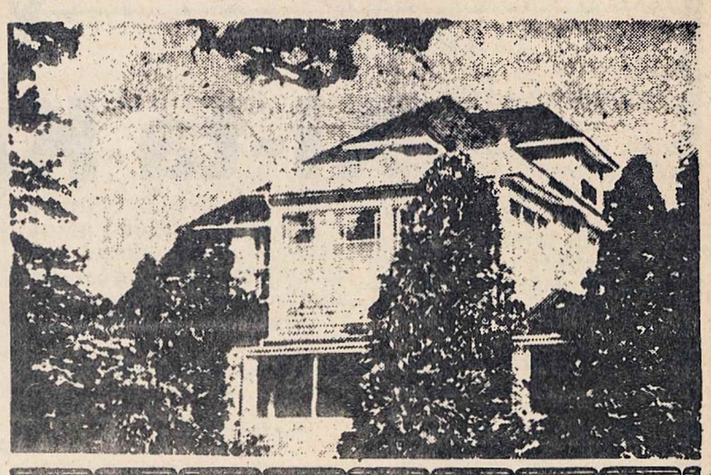

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiame
CAPE COD — OSTERVILLE KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO
jūros pliažo — gražioje lietuviškoje
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE
AUDRONĖ
87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass 02655 USA.
Tel. (Area 617) 428-8425.
- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, to dėl visi malonai kviečiami at vykti praleisti savo atostogas.

Atidaroma vasarojimui nuo birželio mėn. 15 d. iki rugs. 15 d.
IŠ ANKSTO KREIPTIS:
Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston Mass. 02-124 USA.
Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą
AUDRONĖ — MRS. MARIJA JANSONAS.
Osterville Cape Cod Mass., 02655 USA. —

B. VRUBLEVIČIUS.

3-se frontuose

Rusų—Italų—Vietnamo

4

Po apmokymo mus pasiuntė

Į TUNIS'Ą - BIZERTĄ, uostamiestį, kuriame buvo formuojama 13 brigada. Pulko vadu paskirtas energingas "degaullistas "pulk-leit. DeSevigni. Čia gavę naujas uniformas ir moderniuosius amerikoniškus ginklus, ir dvi savaites pasitreniravus, brigados sąstatas tapo pilnas, tinkamas kovai. 1946 m. vasario 16 d., pasikrovę į anglų laivą "Ormondo", išplaukėme. Buvo tai nemažas, gražus laivas pritaikytas kariuomenės transportui. Švara visur bei griežta drausmė. Plaukėme Azijos link,

Į INDOKINIJĄ.

Kelionė tęsėsi tris savaites. Dienos bėgo nepastebint greitai, nes nuo ryto ligi vakaro buvome užimti: kajučių valymas, tvarkymas. Anglų laivo kapitonas su prancūzų karininkais tikrindavo laivą. Paskui visokie pratimai su gelbėjimosi juostomis, kad nelaimės metu galėtume tinkamai pasinaudoti. Buvo užsilikusių jūroje minų po karo.

Todėl šis laivas "Ormondo" vėliau prie Australijos paskendo užplaukęs ant minų.

Be to, dar valydavome ginklus ir net sportuodavome ir buvome supažindami su kinų kalba, žinoma ir prancūzų mokinamės. Laivas turėjo net kinui salę. Teko matyti keletą angliškų filmų.

Nakties metu iš eilės turėdavome būti sargyboje. Laive buvome apie 70 lietuvių. Vakarais sudarydavome dainos mėgėjų grupę ir nakties tyloje

UŽTRAUKDAVOME LIETUVIŠKĄ DAINĄ.

Jos balso aidai plaukdavo ir pranykdavo virš tropikų jūros. Ir kitos grupės mūsų pavyzdžiu dainavo. Laivo įgula drauge su kapitonu dažnai pasiklausydavo dainų keliolika kalbų.

Nepastebimai prabėgo savaitė, kol pasiekėme pirmąjį uostą,

PORT SAID.

Pasiėmę kuro ir vandens, plaukėme tolyn. Jūra buvo rami, bet kai įplaukėm į Indijos Vandenyną, bangos pradėjo supti ir blaškyti laivą. Daugumas vyrų apsirgo jūros liga... Oi, kiek vargo! Taip iškankina žmogų.

Kitą savaitę pasiekėm

SINGAPŪR'Ą.

Deja, čia laivas nesustojo, plaukė toliau Įdomiausia būvo plaukti

SUEZ'O KANALU.

Laivas vos juda pirmyn. Užtruko visą parą. Nuo denio stebėjom praslenkančius žavingus neįprastus vaizdus. Iš abiejų pusų buvo matyti namai, gatvės gražiai pasidabinusios palmėmis. Ta proga pasinaudodami, keli legionieriai iššoko į krantą, bet anglai juos "sužvejoję" grąžino prancūzams. Kaip dizertyrus, juos nubaudė po 6 mėnesius į drausmes batalioną.

Kovo 9 d. pagaliau pasiekėme

SAIGON'Ą,

taigi - atsidūrėme Azijos žemyne. Buvo tai mūsų paskyrimo vieta. Dar laivui nesustojus, vietiniai anamitai nedideliais laiveliais pradėjo irtis prie Ormondo ir nesuprantama kalba mums siūlė savo krašto gėrybės: bananus, ananasus, kokuso riešutus ir kt. Visi jie atrodė vienodai: mažo ūgio, sudžiūvę, geltoni, apsirengę juodom ar baltom kelnėm, marškiniais, o ant galvos šiaudinėmis skrybėlėmis, iš po kurių kyšojo stipriai supintos kasos, lyg dvi žiūrkės uodegytės. Ar tai buvo vyrai, ar moterys - sunku buvo beatskirti.

Išlipę iš laivo, mes tuojau pat turėjom užsidėti tropikinius šalmus nuo saulės smūgio. O saulė taip negailestingai kepino, jog mūsų gerklės tiek išdžiūvo, kad ir supykė negalėjome nė nusispiauti...

Saigonas - didelis tropikų miestas, Kochinchinos sostinė, kinietiško styliaus namais. Gatvės gražiai sutvarkytos, apsodintos palmių alėjomis. Vietoje tramvajų ar taksi gyventojai vartoja tam tikrus dviračius - vežimelius, vadinamuosius "Puse-puss". Į juos atsisėdusį traukia "Rykša". Trumpom kelnėm, skrybėle ant galvos, basom kojom, bėgioja visą dieną. Populiariausias maistas: ryžiai su džiovinta žuvim ir stiprus skystymas - padažas "Niock - Mam". Alkoholis geriamas gan stiprus vadinamas "Shumas". Valgoma šeimoje susėdus ratu ant grindų, vidury pastatomas ryžių puodas. Vietoje šakučių ar šaukštų naudoja "baguette" - pagaliukus /mediniai ar kauliniai, smailūs/ ir mažą puoduką. Valgoma paskubomis.

Mėginom ir mes taip valgyti, bet nesisekė. Anamitai - kiniečiai, kaip ir indai, yra Budistų tikybos /tik nedidelis % katalikų/. Budistai nevalgo jautienos; nes jiems

JAUČIAI YRA ŠVENTIEJI.

Daugiau bus.

"BOBŲ KALBOS"

Daugelį Toronto amatininkų, verslininkų nemaloniai nuteikė p. Pranckūno paaiškinimas, kad Toronto lietuviai verslininkai paminėti "T.Z." Leonidas R. yra pavyzdingi ir geri, nerei kalingomis kalbomis neužsiima. Tačiau "bobų" buvo ir bus. Kol pasaulis gyvuos, tol "bobos" plepės, niekas joms burnelių neužčiaups. "Boboms" kartais virsta ir vyrai. Ir tai natūralu, nes vyrai myli "bobas" ir joms labai dažnai pritaria. Tai natūralus gyvenimas. Pakalba, pakalba ir užmiršta. Kai kas sako, kad šunes tada pradeda loti, kai vagys į kiemą įeina. Tuomet šeimininkas pabunda ir vagį ar nereikalingus svečius išvaiko. Net ir valstybės vyrai, politikieriai "bobomis" virsta, norėdami laimėti aukštas, valdžios vietas, tam išleisdami milijonus dolerių. Taigi, pakalbama ne tik pas verslininkus, bet ir kiek vienoje vietoje.

Lietuvoje kaimuose "bobų" kalbų visi bijojo, ypač jaunos mergaitės, kurios retkarčiais mylimą bernelį ir į klėtį įsileisdavo.

Čia "bobų" kalbos irgi savo atlieka, dažnai paplaka ir kal tą ir nekaltą. Kliūna visiems ir visuomenės veikėjams, ir kartais, net kunigams, mokytojams, laikrąštininkams, turtingiems ir vargšams, kaltiems ir nekaltiems.

Iš to tragedijos nereikia daryti. "Bobų" kalbų nereik dėti į širdį. Per vieną ausį įėjo, per kitą išėjo. Viską reik dalinti į loo, o kartais net į tūkstantį. Jei apie viską imtum galvon, tai šaukšte reiktų nusiskandinti.

Tremty dažnai pletkus, gandus skleidžia politiniai priešai. Čia jau kitas reikalas. Kai norima pakirsti visuomenės veikėjų autoritetą, išardyti vienybę, sugriauti organizacijas, kurios kovoja už idealus ir tiesą, tuomet reik kitaip reaguoti.

Bendrai, iš gandų nereikia daryti išvadų. Reikia šimtą kartų pamatuoti ir tik tada kirpti. Į tuščias kalbas nereikia kreipti dėmesio. Net ir jeigu, spaudoj asmuo yra paliestas ir gerai patašytas. Ten irgi būna maža tiesos, nes dažnai yra suvedamos asmeninės ar politinės sąskaitos, atsikeršijama. Gi kiekvienas žmogus yra kerštingas Dažnai kerštuoliai po 2o-4o metų laikraščiuose įkerpa savo "draugui", kuris jam kada nors išdrįso viešai tiesą pasakyti ir jo garbę "nuplėšti".

Blogiau kai laikraštininkai pradeda čiupinėti verslininkus ir dar pamini pavardes gera ar bloga prasmę. Kanados įstatymai biznierius saugo. Čia be reikalo, be jų atsiklausimo jų vardo negali minėti nei privačiai, nei laikraščiuose. Amerikoj ir Kanadoj teismai biznierių pusėje, labai dažnai "bobas" už "tikrą tiesą" prikerpa. Reikėtų kovoti su "bobų" kalbom, tačiau korespondentai geriausiai padarytų, kad šiomis temomis visai nerašytų, redaktoriai nespausdintų, nes gaunasi daina be galo.

Marta Liaukienė.

NL-vos r-jai čia vienas dalykas keistai atrodo: tie jautrieji verslininkai niekuo nereaguoja, kai juos "bobos" gerokai išdergia, o labai jautriai atsiliepia, kai juos žurnalistas ir rašytojas užstoja visu nuoširdumu...

STUDENTAI Atkelta iš 4-to psl.

— Nieko, Uršule, — oriai atsakė jis. — Užaugs ožys — naudos turėsi, — ir baigė tuštinti buteliuką.

Ožys glaustėsi apie kojas, bandė užšokti ant kelių.

— Geras ožys... Geras cibas... Atiduok, Uršule, man ožį, — vėl apgirtęs prašė Saliamas. — Aš jį užauginsiu fermai, kad arkliai pažandėmis nesirgtų. — O mintyse pridūrė: — „Taigi, Stasės duktė galės į gyvulėlį pasižiūrėti... Mažo ožiūkščio snukelis gražus, be reikalo žmonės apie jį biauriai šneka."

— Nešk nuo mano galvos šitą velnią! — sutiko Uršulė.

Saliamas, bijodamas, kad ji neatmainytų savo žodžio, įkišo ožį į skrandos užantį ir iškeliavo. Paskui jį iškiūtino ir Uršulė, tik į kitą pusę — pas žinių ištroškusias savo kaimynes.

Ne keliu, o per pusnis krypavo Saliamas. Jam svaigo galva. Įkrisdavo ligi juostos į pusnį, keturpėsčiom išsikepurnėdavo ir trependavo toliau. Iš užančio, iškišęs smailą snukutį, baugiai dairėsi ožkutis. Saliamas jautė jo šiltą kūną prie krūtinės ir tarpais, lyg seną pažįstamą, pašnekindavo:

— Gera tau, ožy. Nei žmona, nei rūpesčiai kokie... Nuskabei žolę, šunį išgąsdinai ragais — ir visas tavo darbas. O mums — išlenkei burnelę, žiūrėk, ausis skliaudydamas, kad žmona nesuprastų, kad nekliūtų... Užanty, velniūkšti, įsitaisei... Užauginsiu tave, paleisiu į fermą — saugok savo biauriu kvapu arklius nuo pažandžių. Anksčiau taip darydavo... Reikės pasiklausti zootechniko — gal pagal dabartinį mokslą tu netinki į arklidę... Kaip galvoji, ožy, a?

Nieko neatsakė ožiūkštis Saliamui, tik pūtavo į pasmakrę šiltą kvapą.

— Gal tū manai, ožy, kad aš girtas? — pyktelėjo Saliamas. — Paklausk kolūky — niekas nepasakys, kad Saliamas girtuoklis. Veltinius turiu, skrandą turiu, boba švarką nupirko, arklius prižiūriu — kuo aš blogesnis už kitus?!

Priėjęs šalikelę, Saliamas įsmuko į pripustytą griovį. Įsmukęs atsipūtė, pasirusino ir, patogiai atsisėdęs pusnyje, nusprendė pailsėti. Nelauktai graudulys užplūdo Saliamo širdį. Graudu buvo, kad jis vienas su nieko neišmanančiu ožiu sėdi pusnyje, kad nėra su kuo pasišnekėti, kad neįleido jo pas Stasę... Saliamas ėmė dainuoti. Iš pradžių tyliai. Paskui vis garsiau. Dainavo apie pragertą žirgelį ir kamanėles, apie praūliavotas jaunas dieneles. Ožiūkštis išlindo iš užančio. Ligi pilvo grimzdamas į pusnį, suko ratą aplink Saliamą ir gailiai mekeno. Saliamas įbruko jį atgal užantin ir dainuodamas patraukė keliu. Prie namų nutilo; pasitikrino, ar nepametė pirštinių, ar tebėra ant galvos kepurė.

— Čia kas? — nustebo Marijona, kai Saliamas vidurasly pastatė ožiūkštį.

— Ožys! — tarė Saliamas, vengdamas prisiartinti prie žmonos, kad ši neužuostų degtinėlės kvapo. — Pirmininkas įsakė užauginti ožį arklių fermai. Darbadienių užrašys. Kur Vaiskiai?

— Miega. Jau nusilakei?

— Dieve gink! — išpūtė akis Saliamas. — Tik burnelę. Fermos vedėją sutikau — užfundijo...

— Oi, meluoji, seni! Fermos vedėjas sėdi valdybos posėdyje.

— Kad tu neleidi pabaigti! — supyko Saliamas. — Vakar jį sutikau — tu nė nepajutai, kad buvau išgėręs. Šiandien — su zootechniku... Už Stasės dukterį...

— Progų jūs nepritrūkstat! — tarė Saliamienė ir ėmė kloti lovą.

Saliamas ožį išnešė į tvartą pas avis.

Keturiasdešimt metų Marijona pragyveno su Saliamu. O ir šiandien, kaip ir pirmaisiais bendro gyvenimo metais, ji nebūtų galėjusi atspėti, ką po valandėlės iškrės Saliamas. Jis niekad nepakartojo to, ką pasakė, nedarė to, kas jau kartą buvo padaryta.

× **Bronius Aušrotas** iš Rio de Janeiro, Brazilijos, yra laikraščių korespondentas, ruošia knygą apie Brazilijos lietuvius. Numato, kad tas darbas užtruks trejetą metų. Šioje savo atostoginėje kelionėje aplankė savo brolį ir motiną, gyvenančius Toronte. Savaitę laiko buvo pas savo sūnų, aerodinamikos inžinierių Bostone. Br. Aušrotas yra kybartietis, gyvenęs Kaune, Vilniuje, Klaipėdoj, Šiauliuose. Lietuvoje bendradarbiavo daugiausia karinėje spaudoje. Tremtyje buvo vienas iš redaktorių Detmolde leisto "Lietuvių Žodžio", kartu su ats. kpt. Urbonu atgaivino "Karį"

GERIAU PAŽINKIME TĖVŲ ŽEMĘ

Lietuvos vakarai

RAŠO PETRAS BŪTĖNAS

VIETOVARDŽIAI
Tęsinys iš praeito numerio.

3/ Sov. Rusijos šiam reikalui ir plotui rusiškieji vietovardžiai, kaip ir visų laikų vokiškieji, savaime aišku, nieko bendra negali turėti ir neturi su Prūsų žemės ir M. Lietuvos praeitimi, nei dabartimi, nei net ateitimi, Tai tik okupacinis balastas.

Korespondentas savo neskyrimu užvedė ant kelio, kad čia pravartu yra dėmesys atkreiptį šitokią vokiškai rašomą M. Lietuvos - Karaliaučiaus srities vietovardžius rūšį, bet iš tikrųjų ją baltiška tebesančią. Tie mūsų vietovardžiai yra seni ir nacių-hitlerininkų nepakeisti, bet dabar jie Sov. Rusijos visi ir tokie surusinti. Juos kitus ir be paaiškinimų yra lengva atpažinti mūsiškus esant, o daugiau žr. Mažosios Lietuvos vietovardžiai per naktį surusinti, - "Keleivis". 26 - 29 nr. 1964 metais; savo straipsniuose tai dažnai užsimenu ir "Nepriklausomos Lietuvos" laikraštyje. Čia jų nedaug teduodu, - tik kaip pavyzdžius, o šiaipjau jų tokių pilna ne tik M. Lietuva - Karaliaučiaus sritis, bet ir visa Prūsų žemė. Pirmoje vietoje čia jie rašomi vokiškųjų lyčių, antroje - lietuviškųjų ir trečioje - kaip nesenai naujų okupantų surusinti:

Abschwangen, kamienas Ab/u/š - Ap/u/š + vang -, liet. Apušvangis 1 kirtis ant u /, bžk. Apuš vang-is, surusinta Tišino;

Balga, liet. Balga 1, bžk., surus. Vesioloje;

Bladiau, kam. Bladi-av-, liet. Bladija 3b, mstl., Blad-ij-a, surus. Piatidorožnoje;

Eylau, Pr. kam. Eil-av- iš Yl-av-, liet. Ylava 3b, aps. mst., Yl - av-a, surus. Bagrationovsk;

Gerdauen, kam. Gerd-av- iš Gird-av-, liet. Girdava 3b, aps. mst., Gird-av-a, surus. Železnodorožnyj;

Gilge iš Gil-j-a /viduramžiaus raidė g išreikšdavo ir raidę bei garsa j/, liet. Gilija

Nukelta į 7 psl.

Laimingi Shirley ir Samuel Lawsonai iš Auckland, N. Zelandijoje, susilaukę penketuko.

HAMILTON

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE
„TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Už žėrus mokama 4½% dividendo iš pelno, už depozitus 4% ir veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

"Romuvos" stovykla, kurioje stovyklauja Toronto, St. Catharines ir Velaudo skautai ir skautės. Kairėje matome stovyklos aikšte su vėliavomis, deši ėje- "Romuvos" stovyklos ūkio persolalą su virši i-ku, A. Paukščiu viduryje. V. Pašilio nuotrauka.

BENDRUOMENINĖ SĄVOKA

Liepos 12 d. aplankė Hamiltono lietuvių kolonoją Jo E. vyskupas Bražys su kunigų svita. Modernioje Jaunimo Centro salėje Jo Ecselencija pasakė kalbą. Kalbos turinys buvo dramatiškas.

Jo atvykimo tikslas ir buvo, kad perduotų Hamiltono liet. kolonijai Šv. Tėvo Pauliaus VI įkvėptąsias mintis. Vyskupas savo žodį pradėjo nuo bendruomenės sąvokos: Šventas raštas sako, kad mes privalome mylėti savo artimą taip, kaip patys save. Bet vis dėlto Šv. Tėvas ypatingai pabrėžęs Lietuvos vyskupams, kad jie labiausiai kreiptų dėmesį į savo tautiečius, nes Lietuvoje jaunoji karta esanti smarkiai dvasiškai sužalota, bolševikų propagandos. Reikia skubaus dvasinio peno.

Vyskupas įtaigojo bendruomeninę sąvoką, kad būtume vieningi ir individualūs savų lietuviškų tradicijų puoselėtojai. Atseit, kad būtume veiklūs visuose lietuviškuose ir tautinio susipratimo baruose, nuo seniausio iki jauniausio, nuo atei sto iki atkaklaus krikščionio, nuo beidniausio iki turtingiausio, ir kad kiekvienas lietuvis atiduotume savo išgalimąją duoklę sąžiningiausiai. Tai tik tokiu būdu prisidėsime prie greitesnio mūsų Tėvynės išlaisvinimo. Kai bus pas mus vienybė - gąlybė, tada ir Dievas išklausys mūsų maldos ir nuo Lietuvos jaunimo bus nuimta demagogijos kaukė, o mums, užsieniuose gyvenantiems lietuviams, liks padėkos vainikas įamžintas jaunosios kartos širdyse ir mums - senajai kartai - bus lengviau skirtis su šiuo pasauliu, nes tada mūsų pėdsakus nors ir stipriausias vėjas smėliu neužneš.

Baigęs kalbą, vyskupas sulinkėjo mūsų kolonijai geriausios sėkmės.

Bronius Milašius.

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Toronto įstaigos bendradarbis
Dr. jur. W. Mastis
Namų, farmų, ar bet kurio biznio pirkimo - pardavimo dokumentų sudarymas.
Morgičiai. Sutartys ir visi kiti teisiniai reikalai.
Toronto:
220 Roncesvalles Ave.
LE 6-3750 (1—5 v. p. p.)
LE 7-1708 (7—9 v. v.)
Hamilton: 21 Main St. East
JA 7-55-75: FU 3-8928.
Dėl pasitarimo susitarti tel. minėtu laiku.

KLUBO "GIEDRAITIS" VEIKLA

Rugsėjo 12 d., sekmadienį, klubas ruošia išvyką su šeimomis į Fisher's Glen, į p. A. Matuliūno vasarvietę, prie Erie ežero. Pradžia 1 val. po pietų.

Programoje numatoma: šaudymas į taikinius, žuvavimas, loterija ir jaunimui įvairios sporto varžybos. Nuotaiką skaidrins plokštelių muzika. Turį laivelius, prašomi juos atvežti.

Geriausiems žvejams, šauliams ir sporte pasižymėjusiems bus duodamos premijos.

Mažamečiai gaus dešreles ir vaisvandenius dovanai, o suaugosieji užkandžiais apsirūpina patys.

Į p. Matuliūno vasarvietę vykstama per Port Dover iki Vittoria. Iš Vittoria yra rodyklė į Fisher's Glen. Pravažiavus 4 mylias ir nusileidus į pakalnę, yra iškaba Trillium Cottage's. Čia ir yra išvykos vieta.

Klubo v-ba kviečia narius, draugus ir pažįstamus su šeimomis išvykoje dalyvauti ir sekmadienio popietę praleisti gamtos prieglobstyje.

Liepos 18 d. Klubo Žvejų išvykoje komerciniu laivu į Erie ežerą dalyvavo 10 narių. Ypatingai didelių žuvų nesugauta, bet dalyvių nuotaika buvo puiki.

Geriausi Klubo šauliai dalyvaus Lietuvių Dienoje ruošiamuose šaudymo varžybose St. Catharines.

Rugpiūčio mėn. 20 d. Muskoka ežere A. Simkevičius sugavo 16 sv. 4 unc. lake traut'ą.

Klubo ruošiamam metiniam baliui /1966 m. sausio mėn. 22 d./ išnuomuota Jaunimo Centro Sale.

V-ba.

DVI SAVAITĖS "ROMUVOS" STOVYKLOJ

Jaunimo ilgai laukta vasaros stovykla, gražioje nuosavoje vietovėje, su entuziazmu buvo atidaryta liepos 17 d. Jau šeštadienį atvažiuojančių mašinų ūžesys maišėsi su vadovų nurodymais, bei jaunųjų stovyklautojų ir svečių klegesiu. Darbas nelengvas. Palapinių statybai talkininkavo tėveliai. Iš po žiemos iškritę lapai bei miško šiukšlės palapinių rajonuose, buvo valoma pačių būsimų gyventojų. Kiekviena grupė stengėsi galimai gražiau pasipuošti, nes per dvi savaites turės parodyti vadovybei savo sugebėjimus ir skautišką patritį. Pasiruošimo darbai vyko iki antros dienos vėlyvos nakties. Sekmadienį stovyklos sąstatas jau siekė 200. Didelė dalis tėvelių, pasiliko ilgesniam laikui prie stovyklos esančiame svečių rajone. Daugelis talkininkavo stovyklos pagerinimo darbams, kurių niekad netrūksta. Kitigi, bandė laimę Foežere žuvaudami. Vakarais, baigiant dienos programą, visi rinkosi prie laužo, kur jaunimas atliko savo paruoštą programą. Miela, kad tai buvo daugumoje mūsų gražios dainos, žaidimai bei scenos vaizdeliai. To jaunimas neišmoksta per metus uždarose patalpose. Taip kiekvieną dieną atsirasdavo kas nors naujo, kartais net labai linksmo. Atrodo, tam turėjo įtakos stiprus vadovų kadras. Laužų programose, kurias daugumoje vedė sesė D. Skrinskaitė, tikrai buvo miela ne tik jaunimui, bet ir tėveliams. Matėsi pasitenkinimas, matant vaikus darant progresą lietuviškumo link.

Esant gamtoje ir nuolat dirbant, apetitas buvo puikus, tad stiprus ūkio personalas, vad. A. Paukščio, ypač šiais metais gerai aprūpino savo "gyventojus". Maistas puikus, įvairus ir gerai paruoštas, patenkino visus. Ūkio personalas maitinimui išleidęs per 4000 dol. ji tenka sveikinti, o šeimininkėms išreikšti nuoširdi padėka.

Baigiantis stovyklai, atsirandu vėl "Romuvoje". Norėdamas patirti bendrą vaizdą, pasišneku su visais: jaunimu ir senimu. Beveik visų nuomonė gera, išskyrus keletą mažų debesėlių, būtent; 1. Programų tvarka nepastovi. Paskelbta vadovybės programa buvo keičiama ir visų vykdoma savaip, kas klaidindavo skiltininkus. 2. Stovykloje, kai po didžiausiam vienetui dominuojant Torontui, mažumos buvo be atidumo. Liečiant bausmes, apsilenkta su mažumų tuntininkais. 3. Skriaudimas silpnesnių skautų, - nukentėjusius atbaidys nuo sekančios stovyklos. 4. Savaitgalio svečiai-skautai vyčiai, neatnešė stovyklai naudos, bet paliko skaudų nusivilimą taip virtuvės personalui, taip lietuvio garbei.

Paskutinis šeštadienis vėl užpildė stovyklos rajoną atvykusiais tėveliais. Tuojau buvo suorganizuota pramogų visiems. Brolio Yčo dėka buvo rungtynės tarp mamyčių ir jūros skaučių ir uoštoje orinio aikštėje, kurios pasibaigė mamyčių nenaudai. Tarp tėvelių ir stovyklos, krepšinis irgi baigėsi jaunimo naudai. Orinyje tėveliai pasirodė stipresni ir iš 3-jų rungtynių, laimėjo 2, nežiūrint, kad ant rytojaus ne vienas skundėsi muskulų skausmų.

Nežiūrint paminėtų mažų trūkumų, šios dvi savaitės davė daug tautinės naudos, ypač paukštyčių ir vilkiukų apimtyje. Jie, pasirodo, buvo drausmingiausi, tad ir pasekmės geresnės. Vienintėlis ir didžiausias minusas, tai gražaus oro trūkumas. Šaltos naktys ir dažnas lietus sutrukdė daug brangaus laiko naudingam darbui.

Stovyklos vadovybei ir ūkio personalui tenka nuoširdi mūsų padėka, už taip nuoširdžiai aukotą laiką - 200 lietuviukų globai, priežiūrai ir pamokymui. Tenka stebėtis ir paskirų asmenų energija, kurios ne pas visus atsiranda. Tai torontiškiai: broliai Yčai, Stanionis, hamiltoniškiai: Stukas, Keršys ir kiti. Jų netenka matyti be darbo. Jie ir administracijos štabe ir sporto aikštėje. Juos matysi su kirviu, piūklu, kastuvu ar vėžimėliu. Žodžiu, visur kur reikia kas gero padaryti. Jiems tenka palinkėti geriausios sveikatos ir ištvermės, nes kol dar yra tokių, išsijudina ir nerangieji.

Sveikiname visus, laimingai sugrįžusius iš gražiosios "Romuvos". V. P.

PUIKI LIETUVIŲ ŠVENTĖ

ir stovyklos pabaigtuvės Putnam, Conn., U.S.A. N. P. M. vienuolyne liepos 25 d. pasibaigė keturias savaites trukusi mergaičių 22-ji stovykla. Stovykloje dalyvavo 162 mergaitės iš 150 šeimų. Galėjo būti dusyk tiek, bet dėl vietos stokos iš keturių dvi norinčiųjų negalėjo patekti. Dėl to N. P. M. vienuolyno seserys yra susirūpinusios naujos stovyklai vietos statyba. Tam tikslui yra nupirkusios ir žemės su daugybe erdvės prie ežero. Tik dabar reikia lėšų statybai.

Šventė prasidėjo 11 val. pamaldomis. Šv. mišias laikė kun. Vytautas Zakaras, pamokslą pasakė kun. klebonas J. Jutkevičius iš Worchester'o. Po pamaldų buvo procesija, aukojant šv. rožančių už laisvės kankinius.

Po to buvo didžiulė pertrauka kurios metu svečiai papietavo ir dalyvavo loterijose. Labai skanūs pietūs buvo paruošti bažnyčios salėje: kugelis, rūgštus pienas, lietuviška duona ir kita. Kai kurie vaišinosi lauke.

Loterijos vyko Raudondvaryje ir lauke prie stalų. Prie Raudondvario buvo pasirašomos Lietuvos laisvinimo reikalu rezoliucijos

Po pietų 4 val. prasidėjo meninė dalis. Po įėjimo maršo mergaitės pašoko tautinių šokių ir parodė gyvąjį paveikslą. Iš puikiai atliktų šokių pažymėtinį šie: "Noriu miego", "Žiogelis", "Dzūkų polka", "Litūnas", "Blizdnigėlė" ir dainos su judesiais.

Gyvajame paveiksle buvo parodyta Lietuva: nepriklausoma, komunistų vergijoje ir vėl laisvėje. Jūratė Garsytė, šiam paveikslui vykstant, deklamavo pynę eilėraščių.

Seniūnė Vincė Juškaitė tarė atsisveikinimo žodį. Paskui visos stovyklautojos rikiuotėje nuvyko į vėliavų aikštę, kur buvo nuleistos vėliavos, ir tuo ši lietuvių įspūdinga šventė ir buvo baigta.

Meninei daliai šokius paruošė Ramutė Zdanytė ir Juratė Garsytė, o dainas - ses. M. Ignė. Dainoms ir tautiniams šokiams akompanavo ses. M. Bernarda.

Reikia pažymėti, kad stovyklautojos buvo mokomos ne tik dainų ar tautinių šokių, bet ir kitų dalykų. Ses. Elė Šenbergaitė mokė lietuvių kalbos silpnai mokančias; ses. M. Dominica ir ses. M. Eucharista - lietuvių literatūrą: ses. M. Margarita ir ses. Elenutė Vaičekauskaitė - rankdarbių.

Į šią stovyklą lietuviai savo dukras buvo atvežę ne tik iš šios Connecticuto ar kaimyninių valstyjų, bet ir iš toliau: iš New Yorko, Chicagos ir net Kanados: iš Toronto, Montrealio ir kitų vietų. Ir tai suprantama kodėl: visi lietuviai domėsi šiuo tikrai lietuvišku židiniu, šiąja nuuilstama Nekalto Prasidėjimo Marijos vienuolyno seselių lietuviška vaikla. J. Bernotas.

LIETUVOS VAKARAI

Atkelta iš 6-to psl.

3b, Ąil-ij-a, mstl, ir upė, surus. Matrosovo mstl., o upė - Matrosovka;

Insterburg, In-st/e/r-burg, o baltiškas kamienas yra In-str-, liet. Įsrutis, -ies 3b ir Įsrutys 3b, aps. mst., Į-srutis iš In-srut-is, o šaknies elementas str- ir sr- čia baltiškas yra ir tas pats; surus. Černiachovsk;

Cranz ar Kranz iš šaknies Krant- nuo žodžio trm. kranc arba krants, t.y. krantas "kraštas, pakrantė", liet. Krantas 4, mstl, surus. Zelenogradsk;

Labiau, kam. lab-j-av-, liet. labguva 3b, aps. mst., lab-g-uv-a, surus. Polessk;

Ragnit, kam. Rag-n-it- "Rag-n-yt-ė", liet. Ragainė 2, aps. mst., Rag-ain-ė, surus. Neman;

Tapiau, kam. Tap-i-av-, lietuviškai užuot Tap-j-av-a yra tariama Tepliuva 3b, Tepliava 1, mstl., Tep-l-iav-a, surus. Gvardejsk;

Tilsit, kam. Tilz-it- "Tilz-yt-ė", liet. Tilžė 2, aps. mst., surus. Sovetsk;

Trakehen, kam. Trak-ėn-, liet. Trakėnai 1, bžk. Trak-ėn-ai, surus. Jasnaja Poliana;

Uderwangen, kam. Uder vang-, liet. Udravangis 1 /kirtis ant u/ Udra van-is, surus. Čechovo;

Wehlau, kam. Vėlav-, liet. Vėluva 1, Vėliava 1 ir Vėliava 1, /Anž.; kirtis vis šaknyje/, aps. mst., Vėl-uv-a, surus. Znamensk.

Kiekvienas toks vietovardis yra ne tik mūsiškas, bet ir jų žodinė santvarka mūsiška, o jų šaknys reiškia ir šneka nuo seno apie baltiškuosius reikalus ir liudija ten lietuvių žemę. Prašom pasakyti nors vieną mūsų šalyje surusintą vietovardį, kuris bent šešėliškai kalbėtų žmogui ten apie mūsų žemę ir prūsiškuosius bei lietuviškuosius reikalus?! Nei šių, nei visų, o visų surusintųjų vietovardžių tarpe nerasite net nė vieno kokio garsaus komunisto lietuvio pavardės. Bet terasite rusiškų politrukų /Černiachovsk/, caro laikų rašytojų /Carų laikų rašytojo grafo Lev Tolsto'aus majoratas Jasnaja Poliana Kalugos apylinkėje ir čia/, kniarių-kunigaikščių /Kutuzovo, o tai yra mūsų Širvinta mstl,/ ir tt. Tai kuo skiriasi ponai caras ir komisaras?

ŽEMĖLAPIS.

"Ten nėra net atskiro geresnio Prūsų Lietuvos žemėlapio", korespontas tvirtina ir klaidina. -Ten kaip tik yra pusės enciklopedinio puskapio atskiras, geras, aiškus ir įsidėmėtinas žemėlapis, skirtas tenai ir M. Gimbutienės prūsų proistorės LE. VII. 137-141 p. straipsniui. Tas žemėlapis bus jos pačios paruoštas. Skaitęs tą jos straipsnį, pripažinsi šį žemėlapį, atseksi iš jo vakarinių baltų /prūsų/ žemę ir Mažąją Lietuvą išduoda nuoseklų, stiprų tarškantį garsą, primenantį kulkosvaidžio kalenimą. Tarškutį nesunkiai pasidarydavo kiekvienas šiek tiek nagingesnis žmogus paprastu kišeniniu peiliu.

Įrankio istorija siekia labai senus laikus. Pirmykščių žmonių gyvenime tarškutis vaidino didelį vaidmenį, kaip ginamasis instrumentas, vartojamas žvėrims gąsdinti. Vėliau jis buvo pradėtas vartoti kultinėse apeigose. Kaip spėjama, instrumentas į Europą atkeliavo iš Indijos.

Baudžiavos laikais tarškynes plačiai naudojo dvarų nakties sargai.

M. Valančius „Palangos Juzėje" rašo, kad Žemaitijoje prieš velykas vaikai, o kartais ir paaugę bažnyčios patarnautojai, pareidavo į namus su klegetkomis „džir džir tarškindamys", melsdavo dovanų — pinigų, kiaušinių arba pyragų — ir dainuodavo.

Instrumentas buvo paplitęs ir piemenų tarpe, dėl savo stipraus garso, patogus piemenavimo praktikoje.

Sekdami tarškučio panaudojimą, galime nustatyti, kad jis vienu atveju išlaikė kultinio instrumento reikšmę, pereidamas iš pagoniškojo įrankio į katalikų bažnyčios apeigas, kitu atveju — įsitvirtino liaudies buityje, kaip panaktinių sargų signalinis instrumentas, vėliau tapęs piemenų ir vaikų žaislu.

TARŠKUTIS

Tai gana plačiai žinomas Lietuvoje muzikinis instrumentas.

Tarškučio konstrukcija nesudėtinga. Jis padarytas iš dantratinio volelio, dviejų lentelių, trijų perkalėlių ir standesnio medžio balanos — liežuvėlio. Sukant rankeną elastinga balanėlė liečiasi į volelį ir

SKYRIU VEDA SKTN. L. EIMANTAS
1496 Mardell Place, London, Ont., Canada

PRAŠOMA PARAMOS

Atodo, kad prie kiekvieno didesnio lietuviško laikraščio yra naudinga labai turėti ir skautų veiklos skyrių. Tikrai nuoširdi padėka priklauso "Nepriklausomos Lietuvos" red. J. Kardeliui, mielai sutikusiam leisti atgaivinti seniau turėtą skautų skyrių "Po svetimu dangumi". Vyriausio Skautininko pavestas, pradedu telkti medžiagą minėtam skyriui. Todėl labai maloniai prašau visų Kanados Rajono lietuvių skautų vadovų ir narių paremti manęšiame darbe. Kad būtų greičiau, skautų veiklos žinias aprašymus bei pranešimus prašau siųsti tiesiog "Nepriklausomos Lietuvos" skautų skyriui. Didesnius straipsnelius, sugestijas, dėl bendros mūsų veiklos ar kitą aktualią medžiagą prašyčiau siųsti man. Norėtųsi, kad kiekvieną kartą mūsų skyrius turėtų lyg vedamąjį ar pan. Todėl reiktų tatai iš anksto suplanuoti bei paskirstyti.

Pradžioje skyrius prie "NL" galėtų būti bent kas antrą savaitę.

Laukiu pritarimo ir malonios talkos.

Jūsų: s. L. Eimantas, Brolijos Vadijos Spaudos ir Informacijos Skyriaus Vedėjas.

VERTINGAS PRIEDAS

Su šių metų VI-ju "Skautų Aido" numeriu atėjo labai vertingas "Skautybės" priedas, skirtas mielosiom sesėm-broliam vadovams.

"Skautybė" žada būti periodinis leidinėlis ir dar bent porą kartų šiemet prie "Skauto Aido" pasirodyti.

Pirmasis "Skautybės" numeris daugiausia aptaria vasaros stovyklas ir kiekvienas skautų vadovas čia labai naudingos medžiagos ir vertingų patarimų.

"Skautų Aido" redakciją tenka už tai labai pagirti, o "Skautybę" rekomenduoti visiems skautų vadovams. L. E-tas.

SĖJA
Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas
Redaguoja Antanas RŪKAS
3346 W. 65 Place, Chicago, Illinois, USA.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

WINNIPEG

LABAI SĖKMINGA GEGUŽINĖ

KLB Vinipego apyl. valdyba rugsėjo 15 d. prie Vinipego ežero suruošė gegužinę, kuri labai gražiai pasisekė.

Neblogam orui esant, suvažiavo daug žminių, kuriuos vaišino Hilda ir Judita Barkauskaitės, veiklios lietuvaitės. Sėkmingai bufetą tvarkė K. Mažeika. Gegužinė davė 62 dol. pelno, kuris projektuojama įnešti Kanados Lietuvių Fondan.

Pirm. Malinauskas dėkojo atsilankiusiems, vietos savininkams pp. Januškom ir panelėms Barkauskaitėms, kurios visur ir visada talkina lietuvių reikalams.

Tikrai gražu, kai taip gražiai susiderinama.

K. Str.

SUDBURY

TAUTOS ŠVENTĖ

L.B. valdyba, rugsėjo mėn. 11 d., šeštadienį, ukrainiečių salėje, 130 Frood Rd., ruošia - Tautos Šventės - minėjimą.

Po programos bus šokiai. Gera muzika, veiks bufetas. Pradžia: 6.30 val. p.p.

Visi vietos ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti, pasikviesti draugų, bei svečių.

L.B. valdyba.

KAN. DR. KOPČIUS, BALF pirmininkas atostogas praleido p.p. Petrėnų vasarvietėje, o rugpiūčio mėn. 22 d. Christ the King bažnyčioje atlaikė pamaldas lietuviams ir pasakė turiningą pamokslą.

BŪKIME SVEIKI

KLIMATO REIKŠMĖ VIRŠUTINIŲ KVĖPAVIMO TAKŲ SUSIRGIMAMS

Viršutinių kvėpavimo takų uždegiminiai susirgimai būna arba nespecifiniai, kuriems išsivystyti padeda įprastiniai, nuolat žmogaus kvėpavimo takuose esantieji mikrobai, arba specifiniai, kuriuos sukelia tik tam tikri specifiniai sukėlėjai (tuberkuliozės, sifilio ir kt.).

Nespecifinių uždegimų atveju daugiausia nukenčia viršutinių kvėpavimo takų gleivinė: ji parausta, paburksta, pradeda daugiau išskirti sekreto. Priklausomai nuo gleivinės uždegimo vietos, skiriami įvairūs susirgimai: nosies gleivinės uždegimas — rinitas, nosiaryklės — nazofaringitas, gerklės — laringitas, trachėjos — tracheitas. Šių susirgimų priežastis dažniausiai esti peršalimas, kuris sumažina organizmo atsparumą, ir buvę kvėpavimo takuose nepavojingi mikrobai tampa ligos sukėlėjais. O peršalimą nulemia du veiksniai — klimatinės sąlygos ir nepakankamas organizmo užsigrūdinimas. Peršalimui palankios sąlygos susidaro tuomet, kai žmogus veikiamas didesnių temperatūros ir oro drėgmės svyravimų. Pastebėta, kad kraštutinai šalto ir karšto — šiaurėje ir pietuose — klimato srityse šių susirgimų beveik nepasitaiko, o vidutinio ir jūrinio klimato srityse, kur yra dideli oro temperatūros ir drėgmės svyravimai, jų gausu.

Lietuvoje palankios peršalimui sąlygos susidaro kovo-balandžio ir spalio-lapkričio mėnesiais, kai temperatūra ir drėgmė daugiau svyruoja. Tuomet ir pasitaiko daugiau sezoninių viršutinių kvėpavimo takų kataro atvejų. Didelę reikšmę turi ir darbo bei buities sąlygos. Greičiau susergama ir lengviau šie susirgimai plinta, kai tenka ilgesnį laiką pabūti dulkėtose, blogai vėdinamose patalpose, kenksmingų garų ir dujų aplinkoje.

Nuolat besikartojantieji ūmūs viršutinių kvėpavimo takų uždegimai pereina į lėtinius, kurie plinta, apima bronchus, plaučius ir žymiai sutrikdo kvėpavimo sistemos ir širdies darbą, kartais visiškai suluošindami žmogų.

Viena iš pagrindinių kovos prieš šiuos susirgimus priemonių — sistemingas ir visapusiškas organizmo grūdinimas. Kasdien reikia daryti rytinę mankštą gerai išvėdintame kambaryje, o dar geriau — gryname ore, apsitrinti arba apsipilti šaltu vandeniu. Reikia propaguoti turizmą, įvairias žiemos ir vasaros sporto rūšis. Tai sustiprina nervų sistemą, kvėpavimo, širdies ir kraujagyslių aparatą. Organizmas pasidaro atsparus didesniems temperatūros ir drėgmės svyravimams.

Gydant viršutinių kvėpavimo takų lėtinius uždegimus, be įvairių kitų priemonių, svarbią reikšmę turi klimatinis kurortinis gydymas.

P. ŠNIPAS
Medicinos m. kand.

MONTREAL

LENKAI RENGIA "VILNIAUS DIENĄ"

Lenkų sąjunga "Związek Ziem Wschodnich RP", kuri rūpinasi propaganda už tų sričių grąžinimą Lenkijai, rugsėjo 19 d. rengia "Vilniaus Diena" - manifestacijas Kanadoj - Montrealyje, Toronte ir Vankuveryje. Tų manifestacijų tikslas, kaip rašo "Glos Polski" š.m. 33 nr., - pabrėžti Vilniaus istorinius ryšius su Lenkija, priminti jo "atplėšimo" tragediją ir painformuoti lenkiškąją išeiviją apie dabartinę Vilniaus būklę. Montrealy manifestacija prasidės pamaldomis Čenstakavos Marijos bažnyčioje 11 val. ryto, o viešas susirinkimas įvyks 4 v. p.p. pas karo veteranus - 57 Prince Arthur St. E. Kalbės Bogdan Kawechi.

Kadangi lenkai, vadovaudamiesi imperialistiniais tikslais, taip gi ruošia ir "Lvivo dienas", tai girdėti, kad lietuvių ir ukrainiečių tarpe kyla iniciatyva lenkus pikietuoti.

Labai apgailėtina, kad kaimyninės tautos, galėdamos gražiai sugyventi ir kovoti dėl bendros laisvės, net ir nelaimėje būdamos tarp savęs nesantaikauja. Apgailėtinas lenkų nacionalistų imperializmas, besikesinąs į Lietuvos sostinę.

GOLFININKŲ ŽINIAI

Toronto Sporto Klubas "Vytis" ruošia golfininkų turnyrą, kuris įvyksrugsėjo 11 d. rą, kuris įvyks rugsėjo 11 d. Toronte. Visi norintieji dalyvauti golfininkai prašomi skambinti Sigitui Baršauskui, tel. 768 - 6521.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO VEIKLA

Inž. Petras Kubilius dar gyvendamas Montrealyje buvo pažadėjęs paremti Kanados Lietuvių Fondą. Dabar nors ir išsikėlęs Chicagon savo pasižadėjimą ištesėjo įmokėdamas 100 d. l. įnašą.

Dėkodamas Inž. Kubiliui už padarytą įnašą, kviečiu ir kitus Montrealyje gyvenančius profesionalus nepamiršti Lietuvių Fondo.

Ypatingai aukštąjį mokslą baigusį mūsų jaunimą, nes lietuvybės darbas jau pereina į jūsų rankas, o be finansinių išteklių sunku bus jį tinkamai atlikti.

Mūsų biznieriai ir šiaip tvirčiau ekonomiškai stovintieji, dar visiškai silpnai Fonde tefigūruoja, turėtų taip pat nepamiršti šio svarbaus Lietuvai ir lietuvybei darbo.

Ir visi Montrealio lietuviai, šiais mūsų Tautos tragedijos 25-rių sukaktuvių metais turėtumėte pasirodyti vertais Kovojančios Tautos narių vardo.

Jūsų įnašai, dalimis arba iš karto priimami Lite darbo valandomis. Įgaliotinis.

"LITO" AUGIMAS

šiame mėnesyje labai sustiprėjo ir neabėjotinai jau bus perviršytas pusantro milijono dolerių balansas. Gyva ir nekilnojamo turto paskolų paklausa. Daugelis didžiųjų kompanijų nekilnojamo turto paskolų palūkanas pakėlė iki 7 su ketvirčiu%. "Litas" ima tik 6 su puse% ir jų didinti nenumato. Didesnių nekiln. turto paskolų mokėjimams palengvinti "Litas" pradėjo duoti nekiln. turto paskolas su pastoviu mėnesiniu mokėjimu, kuris išskaičiuojamas iš 20 metų ir į kurį įeina skolos, palūkanų ir gyvybės draudimo premijos mokėjimai. Tačiau ir tokiais atvejais paskola lieka atvira - galima mokėti ir daugiau.

Pr. R.

● Aldona Eismantaitė, medicinos sesuo, iš Hamiltono dvi nos sesuo savaites atostogavo Silver Lake Aldonos ir Antano Morkūnų vasarvietėje, p. Eismantaitė yra p. Ald. Koriūnienės sesers duktė.

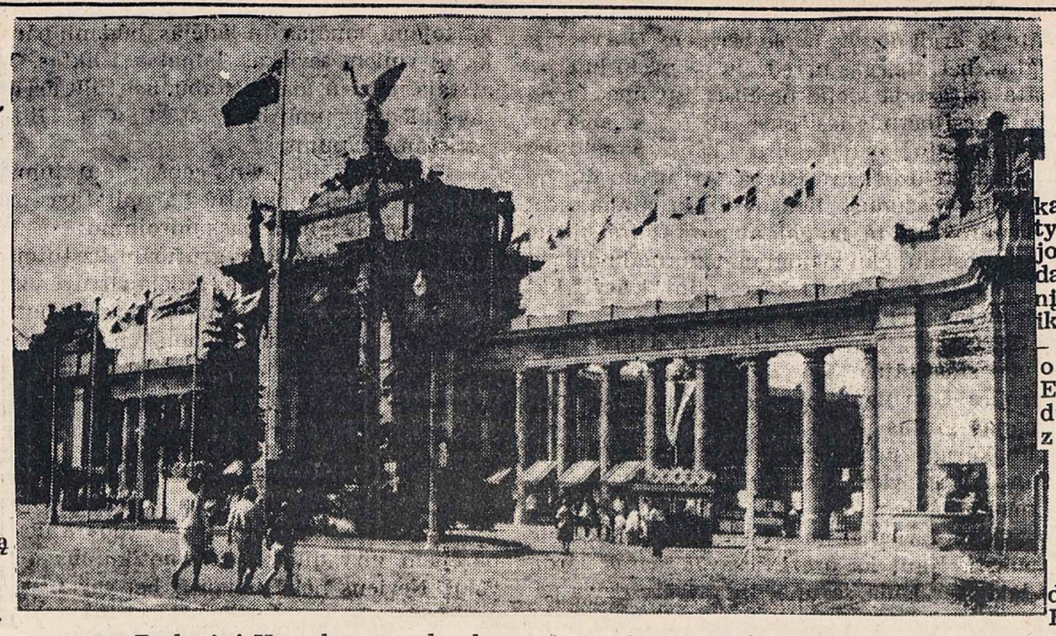

Rudeninė Kanados paroda, kasmet rengiama, atidaro vartus.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

- Salės dažymo vajui aukojo: 22 dol. - B. Klisivitch; 10 dol. - E. Žibaitė; po 5 dol: A. Gaurys, S. Kęsgaila, P. Lukoševičius, K. Toliušis, J. Zabeliauskas, K. J. Jagminai, J. K. Gelčiai, J. Dalmantas, J. Mačionis, J. Bytautas, A. Laurinaitis, O. Motuzienė, J. Genaičiai, A. Vazalinskas, J. Mickienė, P. Palubinskas, B. Filipavičienė.

Ruošiasi priimti moterystės sakramentą Diana E. Janušysu Roman Sebujko.

Pinkliavos: rugpj. 15 - 212 dol., rugpj. 22 - 313 dol. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Aukos Bažnyčios Fondui - dažymui: 5 dol: J. Corys, J. Ulinavičius, K. Giedraitis, M. Žižys, V. Dreišeris, P. Budrevičius, J. P. Mileriai, J. Pakulis, J. Senžius, J. Kasperuk, F. Kličius, K. Skudienė, A. Kalvaitis, M. Staniulienė, P. Merevičius, J. Burba, P. J. Kizerskiai, Iz. Lukoševičius, P. Valench, K. Smilgevičius, 7 dol. E. K. Vaiciekauskai, 10 dol: - J. Adomėnas, D. Rupšys, A. Čudas.

Bažnyčios langų dažymas iš lauko su durimis ir kitais medžio dalykais kainavo 525 dol. Salės dažymas 825 dol. Scenos grindų pagrindinis sutvarkymas netoli 100 dol. Viso remontas atsiėjo 1450 dol. Be to, mums taip pat reikia

Be to, mums taip pat reikėjo sutvarkyti bažnyčios vandentiekį iš gatvės: viskas kainavo 462.21 dol.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Naujiena: Pagal Kvebeko parlamento naują įstatymą pertvarkoma visose bažnyčiose administracija: dabar tiniai komitetai panaikinami ir renkami nauji, kiekvienas iš 6 asmenų, renkamos ir moterys, ko ligšiol nebuvo. K-tai renkami 3-m metams.

- Šis penktadienis yra pirmasis šio mėnesio. Mišios 7.30 ir 8 val. ryto ir 8 val vakaro. Vakare išpažintys nuo 7 valandos.

- Parapijiečiai prašomi grąžinti loterijos knygutes su pinigais, už kuriuos bus dažoma bažnyčia.

- Piknikas nepasisekė, nes buvo labai netinkamas oras

PASIŽYMĖJE MOKINIAI

"The Messenger" praneša, kad Verduno katalikų gimnazijoje provincinius egzaminus labai gerai ir gerai išlaikė šie mokiniai: J. Chernis /High Honor/, J. Žemaitis, R. Blauzdys ir J. Lukaitis /Honor/, A. Ališauskas /High Honor/, V. Baršauskas, R. Filipavičius ir V. Kirstukas /Honors/.

● Ponia Tumavičiūtė, visuomeninkės Ponios Tumavičienės duktė, viešėdama Montrealyje su savo šeima, buvo maloni pasveikinti pažįstamus ir NL redakciją.

● Dr. Denis, lietuvis, medicinos mokslus baigęs Šveicarijoje, dabar dirba Montrealy Queen Mary ligoninėje atlikdamas praktiką.

● Dr. E. Andrukaitis prieš kiek laiko keliavo po Pietų Amerika.

ŠEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ PIKNIKAS

bus rugsėjo 12 dieną, sekmadienį po Darbo Dienos, Valey Blue slidinėjimo vietoje, prie Val David. Vieta pasiekiama 11-tu keliu arba auto-rue. Ten bus pamaldos. Programoje: mokinių pasirodymai, žaidimai, bufetas ir tt.

Nepraleiskime paskutinio pikniko, nes jau prasideda ruduo. Tuo pačiu prašoma paremti Montrealio lietuvių šeštadienines mokyklas.

Tėvų Komitetas ir Mokytojai.

PROF. A. PAMŪNAS

buvęs pp. Verbylų vestuvėse, kelias dienas viešėjo Montrealyje ir ta proga vizitavo NL redakciją. Labai įdomiai pasikalbėta apie mokslinius profesoriaus darbus.

● Pp. Žižių šeima atostogaudama viešėjo New Yorke dvi savaites. Pp. Žižiams Pasaulinė paroda padariusi didelį įspūdį, ypač ateities pramatymais.

● Kaž kas paleido gandą, apipintą detalėmis, kad Dr. Nagys perėjęs dirbti į General Motors Co. Tai yra netiesa, kuri daugeli suklaidino.

● Šį savaitgalį į vienuoliktąją Kanados Lietuvių Dieną vyksta KLB Kr. V-bos pirm. Dr. P. Lukoševičius ir daugiau montrealiečių.

● Prof. Dr. V. Pavilanis išvyksta į Detroita, kur vyks gydytojų suvažiavimas. Ten profesorius darys pranešimą apie vėžio ligą.

TORONTO

"PARAMA" PRANEŠA,

kad lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" nuo rugsėjo mėnesio 4 dienos bus atidarytas kiekvieną šeštadienį /raštinė/ nuo 9 val. ryto iki 1 valandos po pietų.

o Sol. J. Liustikaitė dabar Europoje. Ji dalyvavo studijų dienose Vas. 16 gimnazijoj. Grįš apie Kalėdas.

Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
(1082 Bloor W., Toronto)
(į rytus nuo Dufferin Str.)
Raštinė: LE 4-4451.

EDMONTONO LIETUVIAI PAGERBE LIETUVOS UŽTARĖJĄ

Rugp. 28 d. opozicijos vadas J. Diefenbaker lankėsi Edmontone, pakviestas ukrainiečių kalbėti piknike, kuris turėjo įvykti sekančią dieną, bet dėl blogo oro jis buvo perkeltas į St. John salę.

Šis atsilankymas J. Kynui davė mintį pasveikinti Diefenbakerį kaip valstybės vyrą, kuris vienas iš nedaugelio kėlė Lietuvos išlaisvinimo klausimą Jungtinėse Tautose.

Realizuojant šią ideją, A. Dudoravičius susižinojo su parlamento nariu p. Skoreiko ir ukrainiečių Federacijos Edmontone pirm. p. Severin. Buvo sutarta, kad lietuvių delegacija susitiks su Diefenbakeriu McDonald viešbuty.

Lietuvių delegacija buvo sudaryta iš D. Karosaitės, L. Pilypavičiutės, R. Pilypavičiaus, J. Kyno ir A. Dudoravičiaus.

Viešbuty Diefenbaker turėjo spaudos konferenciją. Priėmimo slėje jo laukė delegacijos, pareigūnai ir kt. Lietuvių delegacijos pasirodymas spalvingais drabužiais sukėlė visų susidomėjimą. Prie delegacijos prisiartino p. Skoreyko, M. Lambert ir p. Severin, kurie delegaciją supažindino su svečiais. Šių tarpe buvo federalinio parlam. narys T. Nuggent, kuriam A. Dudoravičius išreiškė nepasitenkinimą dėl jo politikos, palaikant raudonąją Kiniją ir bolševikišką Woomen Voice.

Tuo metu Ponia Diefenbaker kalbėjosi su liet. delegacijos nariais, klausinėdama apie Lietuvą.

Baigęs spaudos konfer., J. Diefenbaker priėmė liet. delegaciją. Delegacijos, kaip visų lietuvių padėkos simbolį, vardu p. Pilypavičius įteikė JčDiefenbakeriui lietuvišką koplytelę, padarytą liaudies meistro Uoginto, gyvenančio Vokietijoje, Memingene.

J. Diefebaker, gavęs dovaną, padėkojo ir pasakė, kad lietuviai yra didelės dvasios žmonės. Svečiai dar ilgiau klausinėjo lietuvius apie Lietuvą. Poniai Diefenbaker aiškinimus darė J. Kynas.

Sekančią dieną J. Difenbaker, kalbėdamas pusantro tūkstančio publikai, priminė lietuvius, ukrainiečius ir kitas tautas, kurios, kaip jis sakė, visą laiką turi kovoti už savo laisvę. Šis jo pasisakymas plačiai buvo komentuojamas per radio ir televiziją per visą Kanadą.

Tai gražus Edmontono lietuvių darbas, išnaudojant gerą momentą ir draugystę su ukrainiečiais.

LAIŠKAS IŠ KALIFORNIJOS

Atkelta iš 1-mo psl.

šiemet į Kaliforniją iš Meksikos įvežta 84,000 darbininkų daržovėms, sodams, laukams nuvalyti. Negrai tų darbų nenori! Jie jiems per prasti...

Dėl darbo rankų stokos, Kalifornijos sodininkams, daržininkams padaryta milijonai dolerių nuostolių: nebuvo žmonių gėrybėms surinkti, sugedo laukuose.

JAV PREZIDENTAS

Savaitę tylėjęs "dėl žinių stokos", prabilo JAV prezidentas Johnson. Baltuosiuose Rūmuose kalbėdamas. pasakė, kad "ar nusikaltimas įvykdomas nakties metu Ku Klu Klano", ar snaiperio, ar vagies Watts rajone", jie veikia prieš įstatymus. "Maištininkas su "Molotovo kokteliu" rankoje nekovoja už civilines teises daugiau, nei kuklu klanietis apsisiautęs ir su juoda kauke ant veido". "Jie abu yra, daugiau ar mažiau, įstatymų laužytojai, konstitucinių teisių ir laisvės laužytojai ir turėtų būti negailestingai suvaldyti laisvoje Amerikoje" - pasakė prezidentas.

KĄ SIULO SPAUDA?

Amerikiečių spauda baisųjį įvykį jau pradėjo "vynioti į vatą".

Los Angeles, Calif. U.S.A.

● Pp. Traneliai atostogaudami važinėjo Ontario prov. ir ilsėjosi Vasagoje.

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2--4; 7--9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W
Suite 419, tel. UN 6-8235
Residence MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. IRWIN COPNICK
Dantų Gydytojas
4966 Decarie Blvd.
Suite 7
Montreal, Que. Tel. 489-3191

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSEPH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel: UN 6-4364.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENĮ PER CFMB STOTĮ,
BANGA 1410, 5.30 VAL. VAKARO,
Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766 - 5827
4.5% už indėlius
4.0% už ein. s-tas
Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000.
7.6% už asmen. paskolas
6.5% už nekiln. turto pask.
Visos paskolos atviros.
Pigus paskolų draudimas iki $10,000.
KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis - nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandų. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472: dieną - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Ar žinoma, kad
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines kortelės, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, padėkos kortelės, visokius "statmentus", vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.
Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės.
Kviečiame įsitikinti.
Spausdinius galime priimti paštu ir paštu prisiųsti
Adresas: 7722 George St. LaSalle, P.Q. Canada.

ALLIANCE
REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.
D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152
Sklypai, residenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.

ANTANAS GRAŽYS
Tolhurst Oil Ltd. Texaco atstovas. Aliejus ir įrengimai apšildymui. Nemokamas krosnių valymas ir aptarnavimas. Tel.: 739-9328.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
Vasaros laike saugojimas. (storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7 - 6183.

ORLEANS AUTO BODY
Sav. J. Išganaitis.
Visų rūšių auto-mašinų taisymas ir dažymas.
Lietuviams taikomos nuolaidos ir greitas patarnavimas.
St. Jean ir Guillaume g-vių kampas,
Longueuil, P.Q.
Tel: OR 7-5616 arba OR 4-7038.

LUXE DUPLEXES
Jean Carny.
Moderniausias vidaus įrengimas.
Morgičiai 6 1/2 procento.
Statyba vyksta Godbout g-vėje prie 76 g-vės kampo.
LaSalle.
Skambinti: DU - 5818.

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0844.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

I.G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4, Rosemont.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 Rosemont Blvd.
Tel: 722-2472
Res. 722-4735
GAISRAS - AUTOMOBILIAI ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ.
Tikslus ir greitas patarnavimas.

DISTRICT ESTATE BROKERS INC.
Montreal Real Estate Board nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel: 722-2472
Res. 722-4735
Namai, žemė, paskolos
A. Gražys - 739-9328
P. Jasutis - LA2-7879
10 metų patirtis.

PARDAVIMAS - PIRKIMAS
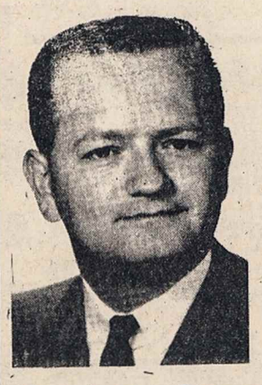
Sev. Andrius Ziziunas.
rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.
ANDRE VEZINA IMMEUBLES REALTIES
Brokers
6571 - 10th Ave., Rosemount
Montreal 36, P.Q.
725-9788.
Montreal Real Estate Board Nariai

KEATING FORD
Sales Limited
4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsų lietuvis atstovas
769 - 8831

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6 - 2548
Įstaigos 769-8529